

I. Ilie
ANUL XXIII (Serie nouă)
Trimestru I - 2009, Nr. 59

Plaiuri Săcelene

REVISTĂ EDITATĂ DE ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ "IZVORUL" - SÄCELE,
ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1922 și ÎNREGISTRATĂ LA JUDECĂTORIA BRAȘOV,
SUB NR. 15553, DIN 8.03.1994, cont nr. 4072996060012 B.R.D. FILIALA SÄCELE

VREM

*să răscolum trecutul celor ce-au cutreerat pământul românesc
să infățișem prezentul văduvit de măreția trecutului i
să despicăm drum nou prin vremuri Să celine de mâine și
să contribuim cu toată puterea noastră de muncă tinerească
la ridicarea acestor plaiuri mocănești*

VICTOR TUDORAN
Plaiuri Săcelene, 1934

FESTIVITATE DE PREMIERE LA
"MEMORIALUL ION TOCITU" - EDIȚIA 2009

Plaiuri Săcelene

APARE TRIMESTRIAL

MEMENTO

“Dupa ce o veți citi, păstrați revista în casa voastră. Oricând o veți găsi, vă va face plăcere, fiindcă vă reamintește oameni și locuri scumpe vouă și părintilor voștri.”

Cuprins

Memoriam

IRIMIȚU.....	3
SĂ NU UITĂM.....	6
IN MEMORIAM – GRIGORE VIERU.....	7

Cultura

POEZIE - DACĂ NU SE ÎNTÂmplĂ AŞA.....	8
GRIGORE VIERU - MARTIR AL LIMBII ROMÂNE.....	9
DIMITRIE CAZACU – UN MEMORIALIST NEOBOSIT.....	10
PE URMELE LUI GALA GALACTION.....	11
LANSAREA CĂRȚII “SÄCELELE DE PÂNĂ MAI IERI”.....	13

Opinii

ÎNVĂȚAMÂNTUL ... ÎNCOTRO?.....	15
SCRISOARE DESCHISĂ.....	16

Actualitatea

PERSONALITĂȚI SÄCELENE CONTEMPORANE.....	17
CE ÎNSEAMNĂ PENTRU MINE UNIREA.....	20
CE ÎNSEAMNĂ 24 Ianuarie pentru mine?.....	22
FONDURI EUROPENE PENTRU FORMARE PROFESIONALĂ.....	23
RÄDÄCINI FEST.....	24
ANUNȚ.....	25
VICTORIE ROMÂNEASCĂ LA HAGA.....	25
DIN NOU LA BAL.....	25

Sport

“MEMORIAL ION TOCITU” – A AJUNS LA CEA DE A 35 -A EDIȚIE.....	26
---	----

Lumină din Lumină.....

*Sărbătoarea Învierii Domnului,
să fie un prilej de bucurie
pentru toti cititorii revistei noastre!*

Hristos a Înviat!

*Conducerea asociației "Izvorul" și
redacția revistei "Plaiuri Săcelene"*

IRIMIȚU

Rememorarea, întoarcerea în timp, omagierea personalităților și cea a evenimentelor, evocarea lor sunt semne și atrbute ale civilizației active. Uitarea este, în această ordine de idei, exact opusul aserționii mai sus enunțate.

Cine l-a cunoscut odinioară pe doctorul Eremia Bodianu, sau a beneficiat de serviciile sau chiar prietenia sa, acela nu se mai referea la domnia sa decât uzând apelativul pe care l-am conferit și titlului prezentei evocări.

Un săcelean prodigos, o personalitate puternic articulată pe o neobișnuită forță a comunicării, un entuziasmat, un om care a crezut cu fervore în substanța morală și capacitatea creativă a oamenilor obârșiei sale mocănești, un mare prieten al tinerilor, un student remarcabil și un medic apreciat, un sportiv care a onorat deopotrivă schiul, pe care l-a practicat la nivel de performanță în anii studenției, deținător de titluri în competiții internaționale și fotbalul în care a evaluat în cunoscuta echipă INDUMIN-BOD până aproape de pragul semicentenarului său.

Cel care a avut șansa de a-l avea interlocutor într-o discuție ce viza spiritul și evoluția sa în zona umanului elevat, nu putea să nu se minuneze de pasiunea sa pentru lectură și frumos pe care se străduia să o inoculeze cu dragoste și dăruire mai tinerilor săi prieteni și admiratori, mulți și fermecăți de deosebitele calități ale omului, stăpânit chiar și în vremuri ce impuneau reținere și circumspectie, de o debordantă tinerețe, de un molipsitor humor și amplă generozitate.

L-am cunoscut în primăvara lui 1947, de Paști, când, aflându-ne la o petrecere la Satulung (era 30 aprilie, a doua zi de Paști, seara pe la 7-8), am decis, la inițiativa lui Mircea, fratele cel mai mic al doctorului, viitorul remarcabil arhitect, să plecăm pe jos la Bod, traversând Câmpia Bârsiei, prin Hărman, pentru a-l felicita pe Irimițu de ziua lui. Astăzi o asemenea inițiativă, o asemenea „întreprindere” ar părea o nebunie, lipsită de sens, logică, sau, dacă vreți, minimă înțelepciune, dar pentru grupul nostru de prieteni, din care atunci a mai făcut parte și Eugen (Genu) Șerban, lucrul era cât se poate de firesc și răspundeaceiui apetențe pentru aventură, imanente trecerii de la adolescentă la primăvara tinereții.

Zis și făcut.

Așa cum eram, îmbrăcați relativ elegant, ca de sărbători, am demarat pelerinajul pe la intersecția cu șoseaua Tărlungeni după care pe un drum știut de Mircea am cotit-o la stânga, orientându-ne după luminile Hărmanului. Mergeam zdravăn, vremea era frumoasă, aerul plin de

miresmele primăverii iar noi, treziți la realitate din năzdrăvănia ineditului gând, nu regretam năstrușnicia, dimpotrivă, ne amuzam copios la gândul confruntării cu Irimițu.

În jurul orei 10 eram în Hărman, ne-am odihnit cât să bem o gură de apă la o cișmea și am apucat pitorescul drum al Bodului, pe vreme de zi o adevărată încântare. Am ajuns la „cuc” pe la 11 și jumătate dar la propunerea lui Mircea am stabilit ca urarea să o facem cu cinci minute înainte de miezul nopții. La fără cinci am sunat, până s-au foit cei din casă ceasul din turla bisericii săsești, aflată în imediata apropiere a dispensarului și locuinței medicului de circumscripție, a început numărătoarea orelor vestind ziua întâi de mai.

În timp ce intonam „mulți anii” tradiționali (aveam pregătit un întreg repertoriu, iar vocile noastre, îndeosebi cea a lui Genu Șerban, Mircea și Aurel, erau realmente remarcabile, îndelung lucrative) exclamațiile de bucurie nu conteneau, îmbrățișările de asemenea, uimirea, pe de altă parte, a făcut loc zâmbetului și hohotelor de râs, atât de familiare atât Bodenilor cât și cercului nostru de prieteni.

Masa s-a întins cât ai bate din palme cu tradiționalele ouă roșii și mielul pascal, stropite toate din belșug cu vin de Târnave, pe care doctorul îl „practică”, aprovizionându-se, cum am aflat din ulteriorale vizite, de la celebrele pivnițe ale lui Nicolaus din Hălchiu.

Odată foamea domolită (vă dați seama, 16 km parcurși în patru ore, într-un marș forțat) ne-am așternut pe căntat din nesfârșitul repertoriu săcelean (Hai la Marius și Matei c-au deschis o cărciumioară...; Demult de tot povestea spune...; O, vis al vietii studențești...; De dragul fetelor frumoase...; A fost odată un mic copilaș...; Ciobănaș cu trei sute de oi...; Deschide, deschide fereastra...;), iar amintirile au dat buzna înveselind atmosfera până la incandescență.

Am ieșit în zori de zi să ascultăm mierlele, să mai ciocnim un pahar, am fost invitați la un somn scurt după care a urmat masa copioasă de Sfântul Eremia cu oaspeți mulți toți tineri și vârstnici la fel de plăcuți ca spirit și înfățișare, o mică parte doar a unui univers imens care îl înconjura pe doctor și familia sa.

Dr. Eremia Bodianu
medic la Bicazul Ardelean, 1936

continuare

Privirilor noastre imediat după sosire li s-a înfățișat frumoasa „doctoriță”, Mariana, aleasa vieții, o încântătoare bucureșteancă, o doamnă cu un suflet la fel de generos și de senin ca cel al doctorului și care se integrase în fermecătarea atmosferă a comunității bodene, stimată deopotrivă fiind de gospodarii români ca și de cei sași.

Purta acest Irimițu un har aparte, dăruit lui chiar de Dumnezeu tatăl, acela de a se aprobia de oameni, de a le căstiga încrederea, de a fi iubit și de a se simți ocrotit de semenii săi cărora le ocroteau bunul cel mai de preț – sănătatea lor și cea a familiilor lor, sărea la nevoie atât la ceas de zi, cât și la cel de noapte ca un părinte din inimă ocrotitor.

L-am iubit pe omul acesta din prima clipă, din inimă, pentru nonconformismul său cald, sincer, expresie, de fapt, a unui suflet generos, gata să accepte o prietenie pe aceleasi fundamente morale.

Ne-am întâlnit în anii următori, cam în aceeași „formație”, fie la petreceri la Bod (se organizau în acei ani minunate reuniuni, numite baluri, sub semnul unei civilizații, realmente de invizat, la Căminul Cultural), la nunțile prietenilor pe care i-am cunoscut între timp (adevărate modele de petreceri de o rară frumusețe a comportamentului tinerilor), cu mese întinse și muzică aleasă – celebra orchestră a fraților Munteanu din Sânpetru, cu obiceiuri încântătoare cu invitații la interminabile „prolonjouri” a două și chiar a treia zi, când nunta se muta în casele tinerilor noștri prieteni în aceeași atmosferă de veselie, euforie, expresie a dorinței apropierei, cunoașterii și trăirii vieții la intensitatea impusă de anii primei tinereti.

Doctorul Eremia Bodianu, prins în multiplele sale răspunderi de medic de circumscriptie, de medic al Fabricii de Zahăr Bod și medic al Postului de Radio România (Bod), își afla timp pentru toate, prezent fiind la orice solicitare, intervenind prompt, ba mai mult, găsea timp pentru antrenarea echipei de fotbal a fabricii de zahăr, o formație redutabilă ce activa în campionatul județean, ocupând și postul de mijlocăș central în ciuda celor peste

45 de ani câtă avea când l-am cunoscut.

Călărea bicicleta ca la 20 de ani, avea docar, pe care îl folosea mai ales la intervențiile de noapte, răspundea prezent cu maximă urgență când era solicitat chiar la Sânpetru, Hărman, Araci, Ariușd, Hălchiu sau Feldioara, era iubit, apreciat, dorit de toată lumea.

Absolvent al liceului „Dr. Ioan Meșotă”, Irimițu Bodianu urmează cursurile Facultății de Medicină și Farmacie a Universității „Regele Ferdinand I” din Cluj, beneficiind de îndrumarea unor ilustre personalități ale medicinii românești, din rândul cărora îi amintesc pe profesorii Iuliu Hațeganu, Valeriu Bologa, Th. Vasiliu, Ion Goia, Iacob Iacobovici, V. Papilian, pe care i-a venerat nu doar amintindu-i cu mândrie în evocările sale dar pe care i-a cinstit prin competență și dăruirea sa puse în serviciul celor aflați în suferință.

În 15 iunie 1933, medicul Eremia Bodianu prezintă și își susține Teza pentru doctorat în medicină și chirurgie cu titlul „Lobita tuberculoasă” la Facultatea de Medicină și Farmacie a Universității din Cluj, în fața unei comisii din care făceau parte eminenții profesori Iacob Iacobovici, V. Papilian, Th. Vasiliu și Valeriu Bologa, condusă fiind de savantul profesor Iuliu Hațeganu.

În fața trofeelor obținute cu U Cluj la schi, 1932

Eremia Bodianu, înaintea startului la un concurs de schi, 1930

Anii studenției lui Irimițu Bodianu sunt puternic marcați de participarea sa la viața sportivă a Clubului Universitatea Cluj pe care l-a reprezentat în competițiile interne și internaționale la skifond, cucerind importante trofee în cadrul Universiadelor de iarnă de la Davos și Innsbruck. Din păcate, fotografiiile prezentate în revistă mi-au fost oferite de membrii familiei, fără să fi fost vreodată date sau menționate cu evenimentul care a prilejuit producerea lor.

Pasiunea pentru sport a rămas o puternică constantă în viața doctorului Bodianu, ea marcând aproape fiecare pas al carierei sale, fiecare perimetru în care el și-a promovat obligațiile profesionale.

Pasionat bibliofil, se constituia într-un deosebit de

continuare

plăcut și interesant interlocutor și comentator al lecturilor sale, purtând în egală măsură dragostea pentru arta muzicii, deprinsă în atmosfera Clujului academic interbelic în care Opera Română îndeosebi a lăsat o puternică amprentă conștiințele studenților acelor vremuri. Vorbeau cu mândrie legitimă de prietenia care l-a legat de celebrul tenor clujean Dinu Budescu, dar și de înrudirea cu Petre Munteanu, celebrul tenor de la Scala din Milano, săcean la origini.

Pasionat de arta poeziei, îl adora pe Eminescu din care recita deosebit de frumos, dar admira înțelepciunea orientală întruchipată sub semnul liricului în opera lui Omar Khayam și Li-Tai-Pe.

Petrecerile cu Irimițu erau adevărate regale intelectuale, fiind deopotrivă activ participant la discuții, dar și un înțelept receptor, gata oricând să învețe, să accepte o idee cu care nu se mai întâlnise, dar pe care o considera demnă de luat în seamă.

Purta în el o extraordinară dorință a implicării prin fapte în tot ceea ce însemna constituent existențial – profesiune, familie, prietenie, evenimente și zile memorabile ale comunității, viața tinerilor și în general a noii generații, dorința unei apropiere organice de cei în mijlocul căror trăia – a cununat și a botezat ori de câte ori i se solicita o asemenea onoare, pentru mulți dintre bodenii anilor 40-50 persoana doctorului fiind una și aceeași cu cea a nașului, a unei rubedenii dobândite, poate mai dragă și mai demnă de încredere decât a aceliei dictată de consanguinitate.

Fiu din prima căsătorie a lui Ion Bodianu și al Mariei, născută Taraș, familie cu preocupări deosebite pentru instruirea copiilor (fetele, surorile mai mari ale lui Irimițu, Emilia, Asineta și Sofia și sora mai mică Marieta, urmând cursul liceal la Institutul Pitar Moș de la București, iar băieții din două căsătorie, Aurel și Mircea, absolvind facultățile de Agronomie și respectiv Arhitectură), Irimițu a corelat în modul cel mai fericit dragostea de carte cu pasiunile extrașcolare – sportul, lectura, preocupările în domeniul muzicii și chiar sensibilitatea pentru treburile gospodărești, aureolate toate de afecțiunea pe care a revărsat-o asupra familiei, însoțind-o de cuvântul său întotdeauna bland, binevoitor, competent, luminat de

înțelepciunea unei incredibil de vaste experiențe existențiale.

Anii imediat următori războiului, instalarea dictaturii partidului comunist, vin în flagrantă contradicție cu spiritul activ, creator, deschis în exprimarea și rostirea ideilor, fapt ce deranjează noua și agresiva putere.

Maria Bodianu, soția doctorului

Odată intrat în colimatorul noilor stăpâni, fiecare pas al doctorului, fiecare vorbă rostită este supusă suspiciunilor interpretărilor, încep urmăririle, persecuțiile, disloarea de la Bod, peregrinările la Predeal, Săcele, Cincu, din nou la Săcele, fapt care îi erodează sănătatea, îi macină sistemul nervos, refuzând cu obstinație compromisul.

Crescuse în lumea plină de seninătate a moralei mocanilor săceleni în care adevărul și valoarea omului și faptei aveau prioritate absolută, cunoscuse viața academică a Clujului interbelic, trăise excepțională armonie a relațiilor interumane stabilite între medicul de circumscriptie și comunitatea pe care o servea cu dăruire și pricepere, iar acum conștiința sa nu acceptă imperativele unei forțe brutale constituie din incompetență și pasiuni primitive.

Trăiește ca tot românul, cu speranțe înnoite, evenimentele din decembrie 1989, retras între cărțile și amintirile sale, cultivându-și nostalgiile unor alese împliniri din anii adolescenței și tinereții, vizitat tot mai rar de tot mai puțini prieteni de generație, din rândurile căror nu a lipsit niciodată membrul Ion Tuțuianu, veteran al Izvorului, ostaș credincios al solidarității întru promovarea valorilor morale ale mocanilor săceleni.

Personalitatea doctorului Eremia Bodianu nu are cum să nu dăinuie în conștiința săcelenilor, ce și-au demonstrat în confruntarea cu timpul rezistența la varii intemperi ale sortii, fie ele materiale, istorice, politice și chiar morale.

Fotografiile alăturate evocării vin să confirme necesitatea de a ridica și a promova din rândurile tinerei generații personalități polivalente, capabile nu doar să înfrunte posibile vicisitudini, dar să se și constituie în modele deopotrivă intelectuale și morale, garanție a promovării deosebitelor tradiții ale unei lumi pe care o dorim reper de lumină și bună înțelegere între oameni.

Alături de surorile sale,
Asineta și Marieta, Sîntilia 1931

Prof. dr. Dimitrie Cazacu

SĂ NU UITĂM

În acest an, la 8 martie, s-au împlinit 15 ani de când a renăscut Asociația Cultural-Sportivă "Izvorul "Săcele".

Imediat după decembrie 1989, a fost reactivată Legea 21 / 24, în baza căreia se puteau înființa societăți nonprofit, fapt de care a profitat un grup de săceleni legați sufletește de "Izvorul".

O vară întreagă ne-am strâns aproape săptămânal pentru a pune la punct detaliile formalităților de înființare sau mai bine zis de reînființare a asociației "Izvorul". Entuziasmul acelor timpuri a făcut să trecem peste toate greutățile întâmpinate și care nu au fost puține : găsirea unui sediu, întocmirea statutului, a regulamentului de funcționare, actele notariale, lista cu cel puțin 21 de membri fondatori (au fost 29), dar mai ales avizele cerute de legislație de la Consiliul Județean Brașov, Ministerul Culturii, Ministerul Sportului care au durat destul de mult și au necesitat și cheltuieli materiale. Efortul ne-a fost răsplătit după ceva mai mult de trei ani, când hotărârea Judecătoriei Brașov nr. 15553 a consfințit reînvierea "Izvorului", spre bucuria și satisfacția celor ce s-au înămat la această munca Ițu Vlad, Victor Carpin, Emil Petruț, frații Dadi și Gelu Taraș, Milu Alexandrescu, Tăvel Taraș, Ninel Eftimie, Claudiu Roșculeț, Adi Golea, Romu Jinga, Victor Secăreanu, profesorii Ilie Cujbă și Andronic Moldovan și alții s-au străduit să orienteze activitatea noii asociații.

Până la pronunțarea hotărârii judecătoarești s-a organizat tradiționalul "bal al plăcintelor mocănești", mai întâi într-un local pe Valea Timișului, apoi la Hanul Bran, s-a executat și s-a montat o placă comemorativă la Casa de citire, unde "Izvorul" și-a avut sediul mai mulți ani, s-au discutat și s-au pregătit materialele pentru revista "Plaiuri Săcelene", primul număr din seria nouă apărând în trimestrul II al anului 1994. Tipărirea revistei s-a facut cu multe, foarte multe greutăți, primele câteva numere fiind tipărite la Intreprinderea Poligrafică de pe strada Zizinului Brașov, în schimburi de noapte, câțiva dintre noi trebuind să asistăm la tipărire, Tăvel Taraș fiind cel mai solicitat.

Prin 1997, câteva numere s-au tipărit la Ghimbav, la SC Braram Grafica, după care, o altă perioadă de timp, tiparul s-a executat la tipografia Disz Tipo Săcele și în urmatorii aproape 10 ani la Electroprecizia. Acum revista se tipărește la Ghimbav, prin bunăvoiețea inginerului Nuțu Taraș.

Chiar de la prima apariție, revista s-a bucurat de unanime aprecieri, fiind primită cu multă căldură și simpatie. Numărul membrilor cotizanți a crescut constant, de la an la an, ajungând la peste 300, iar asociația s-a implicat major în realizarea a ceea ce și-a propus ; de fotbal nu a mai putut fi vorba, activitatea structurându-se pe reînvierea unor tradiții mocănești, popularizarea oamenilor de mare valoare săceleni și implicarea lor în evenimentele majore ale trecutului (

revoluția de la 1848, primul și al doilea război mondial, Marea Unire de la 1918), sărbătoarea Sintilia și organizarea "balului plăcintelor mocănești", revenit la Săcele odată cu apariția primului număr al noii serii a revistei. Organizat de acum la cantina Electroprecizia, balul a fost, an de an, tot mai frumos. Precedat de manifestări culturale deosebite - simpozioane, comunicări, lansări de carte, spectacole de teatru susținute de Teatrul Național sau Teatrul Mic din București, de Teatrul Tânărărică, de trupele elevilor săceleni - balul organizat de asociația "Izvorul" s-a bucurat de aprecieri deosebite din partea tuturor invitaților. Bunăvoiețea d-lui Aurel Dogaru, strădania d-rei Adriana Vlad, în mod deosebit, au făcut ca și balul din acest an, sănătatea bunăvoieții Fortuna din Cernatu, să se înscrive în reușitele depline ale manifestărilor de acest gen organizate de "Izvorul".

În toți acești 15 ani, implicarea asociației "Izvorul" în viața săcelenilor este deosebită. Scoaterea la lumină a unor fapte din trecut vine să consfințească contribuția importantă a acestei așezări la destinele țării întregi. Documente păstrate în arhive, în scrierile unor oameni de seamă, vin să demonstreze acest fapt. Datoria noastră este să nu lăsăm în paragină tot ceea ce au făcut, ce au clădit cu multă trudă înaintașii noștri.

Am răsfoit mai toate numerele din seria nouă a revistei "Plaiuri Săcelene". Este de necrezut ce lectură deosebită pot oferi paginile acesteia, răsplătind din plin efortul celor care o scot. Iată câteva dintre titluri din primele numere ale seriei noi: "Săceleni în cartea de aur a culturii române", "Profesorul Ilie Minea", "Colocvii amicale", "Cronica limbii" (nr. 17), "Menirea noii generații", "Moda în limbaj" (nr. 5), "Sfânta zi a Marii Uniri, sărbătoarea săcelenilor", "Săceleni de odinioară - I.U. Scricu", "Pădurea, un bun de preț al săcelenilor" (nr. 10).

Și sportul se regăsește în mai toate numerele revistei : fotbalul, rugby-ul, drumeția, dar mai ales schiul, asociația "Izvorul" promovând concursul "Memorialul Ion Tocitu" cu participarea tuturor categoriilor de vârstă.

Numerele mai vechi au pe ultima pagină un MEMENTO : "Dupa ce veți citi, păstrați revista în casa voastră; oricând o veți găsi vă va face placere, fiindcă vă reamintește oameni și locuri scumpe vouă și părinților voștri."

Dar revista ne amintește, cu regret și durere în suflet, și dispariția dintre noi a unor colaboratori deosebiți ai ei - profesorii Andronic Moldovan și Ilie Cujbă, Victor Secăreanu, Gelu Taraș, Ițu Vlad și mulți, chiar foarte mulți membri cotizanți.

Le vom păstra o veșnică amintire.

Martie 2009

Dan Zamfir

IN MEMORIAM – GRIGORE VIERU

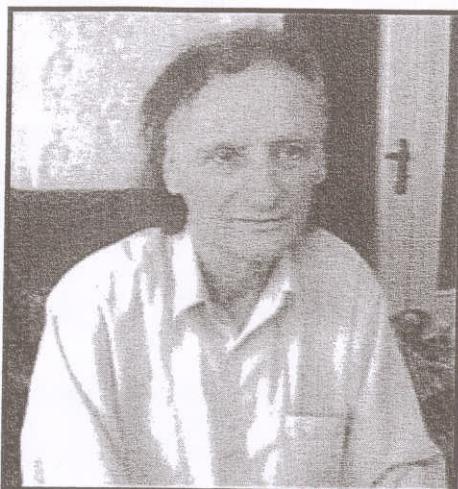
S-a stins o stea ! S-a stins un mare om, un mare poet, un erou al neamului. Ce nedreptate ! Cum, Doamne, ne vom mai putea lumina viața fără strălucirea spiritului său, a talentului și a patriotismului său ? Marele poet Grigore Vieru, după ce a participat, pe 15 ianuarie, la Cahul, la aniversarea zilei de naștere a Luceafărului poeziei tuturor românilor, Mihai Eminescu, a fost victimă unui grav accident de circulație, la întoarcerea spre Chișinău, și, după o scurtă dar grea suferință, a murit pe patul unui spital.

Cine a fost Grigore Vieru – omul ? Un mare patriot român, un erou care a trăit în spiritul tradiției de veacuri a poporului nostru, tradiție având la temelie dragostea de țară, de limba română, cuviosenia față de mama, de familie, dărzenia și curajul în fața opresiunilor străine, dar, poate cel mai mult, smerenia și prețuirea față de idolul său, poetul nepereche Mihai Eminescu.

Dureroasă despărțire, mai ales că ea nu este prima. Nu cu mult timp în urmă, tot după un accident rutier, pe șoseaua spre Buzău, alți doi mari artiști români de peste Prut, Doina și Ion Aldea Teodorovici, se stingeau din viață.

Oare de ce Dumnezeu a îngăduit ca atât ei cat și Grigore Vieru să ne părăsească înainte de a trăi clipa când Prutul, acest hotar nedrept ce desparte frații români, să nu fi devenit o simplă apă curgătoare și nu motivul durerii atâtior și atâtior familiei despărțite, atâtior priviri pline de lacrimi, atâtior strigăte de jale pentru cei dragi, pieriți departe de locurile natale. Crezul lui Grigore Vieru, ca toți români să trăiască într-o singură patrie, vorbind aceeași limbă, scriind cu aceleași caractere, cântând aceleași cântece, nu s-a împlinit încă. Dar noi, cei care am rămas să-l plângem, vom apuca, oare, să vedem visul transformat în realitate ?

Cine a fost Grigore Vieru – Poetul ? Cel mai mare poet contemporan care, deși a suferit enorm datorită războiului între frați, a depărtării și exilului, a prigoanei puternicilor vremii a reușit să găsească cele mai calde și, totodată amare cuvinte pe care le-a asternut pe hârtie.

Când îl auzeam recitând, momente rare dar ce sublime, cu vocea lui blândă, simțeam bunătatea românilor de dincolo de Prut, căldura și dulceața graiului moldovean, durerea celor peste patru milioane de români ce doreau unirea cu Țara. Simțeam parfumul florilor de primăvară, mireasma păinii și buchetul amețitor al vinurilor moldovene. Dar mai simțeam răzbind clocoțul din sufletul celor ce suferă nedreptatea atunci când sunt nevoiți să-și viziteze frații cu pașaport străin sau să mintă că vorbesc o limbă

imaginată, cea moldovenească, atunci când știi că limba lor este aceeași cu a fraților români.

Stindardul luptei pentru unirea cu Țara, poetul Grigore Vieru a stârnit neliniștea în sufletele guvernărilor care se temeau că-și pierd jilturile bine plătite sau că vor pierde "binefacerile" "ocupației străine. Au căutat prin toate mijloacele să-l marginalizeze, să nu-i recunoască harul, talentul și puterea de a-i face pe toți românii să fie mândri că vorbesc limba cea frumoasă a marelui poet Mihai Eminescu.

Dar nu au reușit, neștiind că Grigore Vieru găsea dărzenia, curajul, spiritul de sacrificiu, potolirea dorului de limba română în fălnicia pădurilor, în cristalul apelor și în ISTORIA de peste două milenii ale acestor locuri binecuvântate de Dumnezeu.

Așa cum strălucirea aurului străbate prin cele mai intunecate cotloane, Grigore Vieru găsea cuvintele potrivite pe care le îmbrăcă în forme care topeau cele mai înghețate suflete și apoi le aşternea pe hârtie, înmănușiate în minunatele poezii pe care le-a publicat.

România a pierdut un fiu credincios dar a câștigat un erou care șade de-a dreapta fratelui Eminescu, acolo sus, de unde ne veghează și ne ocrotește.

Primăvara aceasta va fi mai săracă cu un ghiocel dar, din lacrimile pe care le vom vărsa la mormântul lui, să dea Domnul să răsară buchete de lăcrămioare care ne vor aduce aminte de cel ce a fost, este și va fi mereu poetul tuturor românilor, Grigore Vieru.

18. 02. 2009

Alexandru Parea

ANUNȚ

Colectivul de redacție al revistei "Plaiuri Săcelene" aduce pe această cale un ultim omagiu celui care a fost domnul profesor **Nicolae Drăghici**. Om de o aleasă cultură, domnia sa va rămâne în amintirea generațiilor de tineri săceleni care l-au avut profesor și de asemenea va rămâne în amintirea celor cu care a colaborat în colectivul de redacție al revistei noastre.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

DACĂ NU SE ÎNTÂMPLĂ AŞA...

*Când spui: Femeie,
de fapt,
deschizi o enigmatică poartă
spre un miracol floral,
divin;
dacă nu se întâmplă aşa,
înseamnă că ai avut în vedere,
pur și simplu,
o persoană fizică
de sex feminin.*

*Când spui: Femeie,
de fapt,
te gândești la icoana gingășiei
în ipostaza sa
de evanescent sublim;
dacă nu se întâmplă aşa,
înseamnă că ai avut în vedere,
nici mai mult, nici mai puțin,
decât o simplă unitate
din miliardele de exemplare
dotate cu sex feminin.*

*Când rostești cuvântul Femeie,
presupun
că ai în vedere-un mister
cu rădăcini adânci,
cumplit ferecat,
aidoma vieții
ce-o bănuim,
pulsând în eter
și-n nesfârșirea cerului de august,
generos instelat:
dacă, însă,
nu se întâmplă aşa
cred că ai nimerit
peste un exemplar
este drept, uman,
insuficient definit,
cărui Arhitectul divin
și el câteodată,
-l înțeleg,
distrat și grăbit,
cu știuta-i candoare
i-a montat,
dintr-o regretabilă eroare
atribuite de sex feminin.*

IN MEMORIAM

GRIGORE VIERU - MARTIR AL LIMBII ROMÂNE

Când Poetul a fost zdrobit în drumul întoarcerii sale de la Sfânta și Binecuvântata Cuminecare cu versul Domnului Eminescu, rostit în plină iarnă, acolo, la Cahul, în sudul Basarabiei, inima noastră a plâns și a săngerat la amintirea coincidenței soților Doina și Ion Aldea Teodorovici și ei zdrobiți în acordurile divinei melodii, generic rămas de-atunci înălțării poetului național. Și iată, fatal sau nu, sirul "evenimentelor rutiere" nu mai conțină și ne răpi rapsozii pe-al căror sânge "curg florile alfabetului latin".

Grigore Vieru s-a născut, acum 74 de ani, în satul Pererata, județul Edinet, Basarabia, România.

A copilărit în universul rustic care-i marchează profund primele alcătuiri poetice ce aduc în acest decor, proaspăt și familiar, usoare note ce amintesc de valoroasa lirică a poetului rus Serghei Esenin: "Drago, o, teie, / Dulce mireasmă! / La gură femeie, / La mijloc mireasă / Curge izvorul, / Grâu răsare / Acolo pe unde / Trebuie urmărită; / Vâlură dorul / Des ca o iarbă, / Parcă răspunde, / Parcă întreabă..." (Acolo, unde Mama, Evdochia, i-a fost permanent icoană și scut. Mama și Limba Română sunt pentru Grigore Vieru una și aceeași ființă ce s-a întărit din dragostea pentru neam și obârșie, din suferința de a nu-ți avea mereu împreună frații și surorile, cu toate că i-a simțit, în spațiu și timp, întotdeauna aproape).

Dornic de înaltă învățatură, Grigore Vieru a urmat cursurile facultății de filologie și istorie din cadrul Institutului Pedagogic "Ion Creangă" de la Chișinău.

La 8 iunie 1959 se căsătorește cu Raisa Nacu, profesoară de română și latină, având împreună doi fii: Teodor și Călin. Fire comunicativă, plăpândă, aproape astenică, extrem de sensibil, Grigore Vieru a fost în realitate un om puternic, de temut, un alter ego al ciobanului din Miorița, care a fost răpus, iată, de frica unora în fața fulgerelor LIMBII ROMÂNE, în fața cumințeniei adevărului istoriei noastre naționale, adevăr măsluit de către servitorii comendurilor efemere: "În vremea putredă și goală! / Pe mine, frate, cum să-ți spun, / Pe mine m-au mințit la școală / Că-mi ești dușman, nu frate bun... / Din Basarabia vă scriu / Dulci frați de dincolo de Prut / Vă scriu cum pot și prea târziu, / Mi-e dor de voi și vă sărut..." ("Scrisoare din Basarabia"). În tinerețe, poetul a compus mai ales versuri pentru copii, asemenea unui scut în calea răutăților: "Sui frunză, urcă ram / Tare mult de lucru am! / Trece valea, trece coasta / Tare-i scurtă viața asta!" ("Furnica") sau "Într-un clopot de strămoși, / Pe-amintirea lui bunicu, / Pe nesomnul lui tăticu. / Pe un vers de Eminescu, / Pe pământul ce-l iubesc, / Să-l iubești și tu așa, / Hai, puiu, nani-na" ("De leagăn"). Grigore Vieru a fost ambasadorul (nu "spionul") și martirul literelor latine și românești în Basarabia, acolo unde acel Răsunet al deșteptării noastre capătă parcă mai adânci și sincere reverberații: "Sculați-vă, sculați-vă, sculați-vă / Din somnul cel de moarte / Salvați-vă, salvați-vă, salvați-vă / Prin limbă și prin carte" ("Salvați-vă prin limbă"). Lirica lui Vieru izvorăște din preaplinul combustiei sale patriotice hărăzită și port-drapelul unității noastre spirituale: "Palidă mi-e față / Sub un cer ce cască / Îmi mânâncă viață / Limba moldovă nească / Voi muri, se pare / Pentru-a mea lumină... / Mă va plange oare / Limba cea română?" ("Tâmâie și licheni").

Cu decentă și o evidentă normalitate a inspirației poetice, rapsodul basarabean are conștiința vie a identității noastre lingvistice purificată de orice zgură sau făcătură glotonomică: "În a limbilor tezaur / Pururea o să rămână / Limba doinelor de aur / Limba noastră cea

"... Că la nunta mea,
A căzut o stea..."

română"

("Limba noastră cea română"). Ce poate fi mai nobil și mai frumos, mai înălțătoare chemare la unitate "în cuget și-n simțuri" ca aceste duioase versuri de caldă reverberație și spiritualitate ortodoxă: "Bate un clopot ca o chemare / La Căpriana în miroș de criniște, / Iară la Putna, sfântă și mare / Dangăt de aur răspunde în liniște" ("La Mănăstirea Căpriana")

Filonul religios al poeziei lui Grigore Vieru nu este unul strident și voit declarativ, ci e sincer, curat și cucernic, firesc și protector, al ființei umane în normalitatea dăinuirii ei pe acest pământ rătăcitor.

"Dorul cel de nemurirea noastră" ne-a-ndemnat să ocrotim "Floarea de latinitate", pentru că noi n-am știut din timp că "Doina ne-o furără / Cu străvechea și frumoasa Tară". Cele trei culori ale ființei românești, unitatea și credința în taria ei ne vor apăra în viitor de urgia "

Siberiilor de gheăță" și vor da îmbrățișare pământului răscolut de prea multe patimi și durere, între Prut și Nistru, între efemeritate și veșnicie: "Ridică-te, Basarabie, / Trecută prin foc și sabie. / Bătută, ca vita, pe spate / Cu biciul legii strâmbate, / Cu lanțul poruncitoarelor strigăte / Ridică-te! Ridică-te! Ridică-te! Ridică-te!" ("Ridică-te! ")

Pentru Grigore Vieru există trei cuvinte sfinte și nemuritoare: MAMĂ, PATRIE și DOR. De aceea, aerul freamătă de uriașă lor încărcătură stilistică și emoțională iar "basmul cu limba noastră nu are sfârșit. ("Copilul înălbit") Tocmai de aceea

prinții, care rostesc întâia oară cuvinte românești, trebuie să cunoască bine acest basm.

Grigore Vieru a răvnit constant la universul limbii române, protector și magnetic. El a dorit să-și cunoască și să atingă cu venerație rădăcinile, izvorul ființei sale. De aceea, avea să facă, în fața unor prieteni, următoarea mărturisire: "Dacă visul unora a fost ori este să ajungă în Cosmos, eu viață întreagă am visat să trec Prutul! " Vorba mamei ce nu se lasă zugrăvită "pe albul casei" la dorință "singurelor copii" are un adevărat har divin care transcede luminos în natură: "De te-ai face-n văi o floare, / Te-ăs găsi după suflare / Spune-ți-aș vorbe cerești / Mai că, tot frumoasă ești!" ("Mamă, de-a fi o stea")

În fața "plutonului de execuție" pe care unii (știm noi care!) îl sperau în nesfârșita lor lașitate și mizerie morală, poetul Grigore Vieru, susținând în sufletul neamului său, le răspunde cu demnitate și curaj civic: "Am spus că tot ce-i sfânt o să rămână, că Cineva, veghează-al meu destin, / Că Eminescu a scris doar în română, / Cu alfabetul nostru cel latin." ("Glonțele internaționalist") Venind din "munții latinie" cu scrisul său neaos latin, poetul a înțeles pentru totdeauna că "... Zisă cerul: - Fiecare, / cu-al său port, cu legea sa! ..." și lucrul acesta i-a dat curaj și tărie în fața morții: "Nu am moarte, cu tine nimic, / Eu nici măcar nu te urăsc..."

Și ca-ntr-o impunătoare și veșnică îngemănare, la mijloc de iarnă, în intuneric, ne vom aminti că, venind de la ziua lui EMINESCU, poetul român și basarabean GRIGORE VIERU a căzut la datorie pentru Neam și Grai latin, că la moartea sa "A căzut o stea", că Sorele și Luna vor ține, cândva, cununa la din nou nunta fraților despărțiti nevolnic de un minuscul râu ce-și învolburează din când în când apele, amintindu-ne de logodna brutal întreruptă a "podului de flori". De-atunci...

Mărțișor, 2009

Prof. Liviu Dărjan

DIMITRIE CAZACU – UN MEMORIALIST NEOBOSIT

Să vorbești despre domnul profesor Dimitrie Cazacu ca scriitor este o îndrăzneală, mai ales din partea unui om cu formație tehnică, ca mine. Convins, deci, că dânsul este superlativul elocinței, am să vorbesc despre ultima sa carte, "Eminenți Universitari Brașoveni" (apărută în decembrie 2008) prin propriile sale metafore.

Cartea "Eminenți Universitari Brașoveni" este un savuros crâmpel din istoria devenirii Brașovului universitar de acum aproape 7 decenii, o memorare a 10 personalități (Ion Coșoreanu, Mircea Cristea, Silviu Crișan, Victor Jinga, Radu Mărdărescu, Gheorghe Munteanu, Emil Negulescu, Nicolae Rucăreanu, Cornel Simionescu și Iosif Silimon), care au marcat decisiv devenirea comunității intelectuale a Brașovului. Este, totodată, o sfidare a "eroziunii" prin uitare "a personalităților care au acreditat existența unei școli superioare la Brașov.

Cei 10, "elite intelectuale", catalogați frumos pe copertă, sunt evocați pentru cultura lor, dăruirea și pasiunea depuse în formarea viitorilor ingineri și a industriei brașovene, fiind mereu în slujba comunității, atât la catedră cât și în afara ei, pledând pentru "zborul înalt spre idealul excelenței academice".

Toți au contribuit direct, prin proiectarea și încercarea tractoarelor, camioanelor, elicopterelor, cât și prin tehnologiile moderne create, adaptate utilajelor existente, la progresul industriei brașovene. Si, apoi, prin promoțiile de ingineri formați de ei, au făcut ca Brașovul să devină orașul cel mai industrializat din țară.

Din cei 10 universitari evocați, doi își leagă numele și de Săcele; este vorba despre profesorul Victor Jinga, des evocat în paginile revistei "Plaiuri Săcelene", și Mircea Cristea care a proiectat primele produse de echipament electric auto la Electroprecizia.

Acești universitari sunt dovada vremurilor de glorie intelectuală și industrială a Brașovului, deși, pe atunci, țara

trăia tragedia comunistă.

Domnul profesor Cazacu, modest, nu se include între cei 10, deși face parte din aceeași generație de oameni aleși, iar activitatea culturală, științifică și la catedră depusă l-ar îndreptați, cu siguranță, să o facă. Dânsul preferă să se constituie ca martor al acelor vremuri de glorie și să fie o dovdă a staturii morale și științifice a intelectualității ardelene. Este doar mulțumit că a avut fericirea să-i cunoască, să-i asculte, să-i admire, să se minuneze de fermecătoarea lor modestie și înțelepciune, de stăruința de a face bine un lucru și de a crește noi urmași care să asigure un viitor mai bun.

Am avut norocul și bucuria ca domnii Ion Coșoreanu, Gheorghe Munteanu, Radu Mărdărescu și Mircea Cristea să-mi fie profesori la disciplinele de bază, rezistența materialelor, mecanică, motoare termice și electrotehnică, iar pe alți patru i-am cunoscut cu diverse prilejuri. Tuturor le mulțumesc pentru contribuția lor la formarea mea profesională și intelectuală.

În primăvara aceasta promovația mea se va întâlni la aniversarea a 50 de ani de la terminarea facultății și precis această carte va fi un subiect de discuție și un reper în rememorarea marilor dascăli.

Ne vom aminti cu placere de acești mari seniori ai catedrelor, maeștri ai științelor pe care le-au reprezentat.

Voi încheia, citându-l pe domnul profesor Cazacu: "... nu pot să cred că acești eminenți universitari brașoveni au plecat dintre noi. Ei sunt pe undeva pe aici, pe aproape. Ei sunt profund întrupăți în ființă și în sinele nostru."

Eu, ca absolvent al Politehnicii brașovene, mă închin în fața acestor corifei ai Universității și nu mai mică îmi este plecăciunea în fața domnului profesor Dimitrie Cazacu pe care îl rog să mă scuze pentru puținătatea cuvintelor.

Ing. Octavian Taraș

PE URMELE LUI GALA GALACTION

(1879 - 1961)

Se împlinesc în curând, la 16 aprilie, 130 de ani de la nașterea scriitorului și publicistului Gala Galaction. S-a născut în satul Didești din județul Teleorman, fiul lui Nicolae Pișculescu, om gospodar, întreprinzător, priceput, energetic și practic, ascultat de toți, sensibil la durerile celor mulți și oropsiți, deși era "iute la mânie".

Despre mama, Chiriaca Ostreanu, viitorul scriitor va marturisi că era "icoana mamei ce se jertfește pentru familie, calmă și model de omenie." Despre ea, poetul Tudor Arghezi, prieten al scriitorului, care a cunoscut-o scris: "... avea o copleșitoare și gingășă bunătate. A fost cea mai frumoasă amintire a mea ca femeie. Și-a crescut copiii după normele tradiționale, văzute și deprinse de la părinți."

Gala Galaction, pe numele originar Grigore Pișculescu, și-a petrecut copilăria în plină natură, bogată în frumuseți, dominată de pădurea din apropierea satului, care l-a robit și l-a atras cu ""puteri de vrajă, scăldată de apele râului Vedea, unde era o moară"; pădurii și morii scriitorul le va dărui un loc în amintirea și în opera sa prin primele nuvele, între care amintim "Moara lui Căifar" sau "În pădurea Cotoșmanei". Pădurii i-a acordat un rol capital în formarea sa sufletească, mărturisind că: "În pădurea din Didești dacă ai sta și ai asculta atent ai auzi pașii lui Dumnezeu umblând prin ea! De la stejarii din pădurea Vedei am învățat încântarea vitraliilor de catedrală."

Născocea cu mintea sa de copil de 6-7 ani fel de fel de basme, pe tiparul celor auzite de la bătrâni. În casa parintească din Didești se va întâlni, din anii copilăriei, cu "hârtia tipărită și cu cartea". Își va aminti de farmecul deosebit al lecturii mamei, cu "glasul ei liniștit și dulce." Când va ajunge la vîrstă școlară se va deschide în sat o școală cu sprijinul lui I. C. Brătianu, instalată în curtea bisericii, într-o fostă chilie a clopotarului. Aici a făcut clasele I și II, dar nu i-a rămas nici o amintire despre dascălul său, Ilie Popescu. După răscoalele țărănești din primăvara lui 1888, școala din Didești se va desființa, iar copilul se va înscrie în clasa a III-a la școala din Roșiorii de Vede, unde va avea dascăli de frunte, între care ardeleanul Constantin Jinga care le spunea elevilor săi că "neamul românesc e mai mare decât regatul lui Carol Vodă, că munții Carpați sunt doar o barieră trecătoare." Își va îmbogății lectura cu cărți despre panduri și haiduci; se va gândi la un roman despre Iancu Jianu și unul despre Tudor din Vladimiri,

"Adevărul a pornit la drum și nimic nu mai poate să îl opreasă" urmând ca aceștia "să trăiască ca fulgerele înouri."

După terminarea școlii primare, în 1890, arendașul din Didești l-a dus pe întâiul său copil la București și l-a înscris la Liceul Sfântul Sava, unde au învățat personalități de seamă ale culturii românești, precum: Nicolae Bălcescu, Ion Ghica, D. Bolintineanu, C. A. Rosetti, B. St. Delavrancea. Prima călătorie cu trenul, de la Didești la București, va fi un început de școală a vieții sale, iar Capitala î s-a părat copilului din provincie "înaltă până la cerul Necunoscutului și al închipuirii, minunea minunilor."

Mentorul său literar va fi Alexandru Vlahuță care scrisese "Amintiri despre Eminescu", iar elevul G. Pișculescu le va copia într-un caiet și le va citi colegilor. În februarie 1894, în clasa a IV-a, îi va trimite lui Vlahuță o încercare literară - "În noaptea de Sf. Gheorghe" - semnată cu pseudonimul Dadu. Din 1895, elevul va deveni bucureștean; aici se va muta și mama cu doi frați ai lui deoarece tatăl murise. Vor locui la o soră a mamei, într-o casă cu aură de legendă, care aparținuse unui fost paracliser de la biserică "Sf. Voievozi", pe care o va evoca în romanul de tinerețe "La răspântie de veacuri". Anul 1896 va fi crucial pentru G. Pișculescu; în ianuarie va conduce revista "Zig-Zag", unde publică un articol despre poetul Alexandru Macedonski, acum ostracizat pentru nefasta epigramă la adresa lui Eminescu; în articol, cerea să i se redea lui Macedonski locul pe care îl merită între fruntașii literaturii române. Macedonski i-a răspuns fericit și i-a deschis, binevoitor, ușa cunaclului "Literatorul" și paginile ziarului "Liga ortodoxă". Aici îl va întâlni pe I. N. Teodorescu (Tudor Arghezi) și vor lega o prietenie de o viață.

Debutul publicistic al lui G. Pișculescu va fi un reportaj satiric inspirat de o călătorie facută în compania colegului de clasă de la "Sf. Sava", I. G. Duca, în iulie 1896, la Sinaia, publicat în revista umoristică "Moș Teacă", condusă de A. Bacalbașa. Reportajul era surprinzător prin accente critice, chiar pamphletare, vorbind despre locuitorii urbei Sinaia: "boieri rafinați, industriași, boieri și ciocoi parfumați."

Debutul literar va avea loc în octombrie 1896, în revista "Adevărul ilustrat", cu nuvela "Pe terasă", urmată, la două luni, de alta, "Harpistul Dionis", având ca model nuvela "Sărmănuș Dionis" de Mihai Eminescu.

În clasa a VII-a, la grupul de prieteni Pișculescu – Arghezi – I. G. Duca se mai adaugă unul "cu foc de scriitor în el" – N. D. Cocea. În iunie 1898, termină liceul, fără să dea bacalaureatul. Va accepta invitația prietenului N. D. Cocea de a merge împreună la Agapia, unde acesta avea continuare in pag. urm.

continuare

doua mătuși călugărițe. Stau la Agapia zece zile, se duc la mănăstirile din jur (Văratec, Secu, Sihăstria), admiră frumusețea locurilor. Pișculescu o cunoaște pe sora Zoe Cocea, fiica maicii Elipidia, cu care se va căsători în 1903, ea având 36 de ani, iar el 24. În aceste zile va scrie nuvela “Un cântec neîntrerupt”, nepublicată, unde va mărturisi ce au însemnat pentru el lăcașurile de cult moldovenești, limba locuitorilor, iar drumul de la Tg. Neamț la Pașcani va fi numit “drumul lui Ion Creangă.”

În septembrie 1898, după ce dă examenul de clasa a VII-a de liceu, se înscrie la Facultatea de Litere și Filosofie și începe un Jurnal cu următorul motto : “ Aceste scriitori nu sunt nici ale celor cărora le-am scris, nici ale mele care le-am scris, ci sunt ale literaturii române.” **Jurnalul** va însuma 9 caiete, un registru gros, legat, conținând date biografice și literare, călătorii, activități publice, evenimente politico-sociale, nume de prietenii, de scriitori, sentimente și opinii personale.

După primul an de studii se retrage de la Litere și trece la Teologie cu hotărârea fermă de a se călugări, spre stupefactia tuturor prietenilor ; se pare că l-a influențat în această decizie prietenul său Tudor Arghezi. Va intra la Mănăstirea Cernica în iarna lui 1889 pentru “ călugărie și cărjă vladicească.” Dar, cu toată hotărârea inițială categorică, G. Pișculescu nu se va călugări și se pare că în 1903 își va alege numele sub care e cunoscut până azi – Gala Galaction. Numele ales l-a văzut scris pe un perete la Mănăstirea Neamț (Galaction), iar prenumele, Gala, este o creație personală – primele două silabe ale numelui. În anii de studienție teologică va citi multă literatură română și străină, cu preferință pentru scriitorul francez Anatole France din care și traducea. Va scrie mult, dar va publica puțin : numai nuvela “ Moara lui Călifar ”, publicat în “ Literatura și arta română ”, nr. 9/1902. Dupa 4 ani de studii, în noiembrie 1903, va susține examenul de licență cu teza “ Minunea din lumea Damascului ”, în care abordează în manieră personală convertirea rabinului Saul în apostolul Pavel. În mai 1908 susține examenul de doctorat în teologie, solicitând să fie preoțit, dar episcopul Atanasie Mironescu l-a refuzat, pe motiv că este “ prea isteț și îndrăzneț . ” Între anii 1910-1912, au apărut succesiv mai multe volume de nuvele și povestiri. Editura “ Viața Românească ” i-a tipărit primul volum de nuvele, “ Biserica din Răzoare ”, cu o recenzie de criticul G. Ibrăileanu, volum distins cu Premiul Academiei în urma raportului elogios al lui B. St. Delavrancea care-l considera “ un literat de-o personalitate excepțională și un artist original.”

În noiembrie 1911 va deveni membru al Societății Scriitorilor Români. În a doua parte a lunii iulie 1919, Gala Galaction a călătorit pentru prima dată în Transilvania unită pentru vecie cu România, observând numeroase urme ale războiului: Sinaia i s-a părut pustie, uitată cu răni adânci, s-a bucurat că Predealul a încetat să mai fie o granită între frați; și-a dat seama cât de largi și de măreți sunt Carpații ”; Brașovul l-a impresionat puternic “ prin momentele și monumentele trecutului istoric ”, prima școală românească din Schei, prezența unor domni și cărturari români, paginile de luptă pentru rezistență și cultura românească .

Initiativa de a-l integra în cler, așa cum dorea Gala Galaction, aparține mitropolitului Miron Cristea, un transilvăean, doctor în litere, care intenționa să tipărească Biblia în traducere românească nouă și pentru aceasta căuta traducători. S-a oprit la Gala Galaction, teolog și scriitor de talent și l-a hirotonit în ziua de 8 septembrie 1922, numindu-l misionar al Arhiepiscopiei București , “ un serviciu cu multe drumuri . ”

Luna aprilie 1925 i-a oferit bucuria primei călătorii peste hotare, în Ungaria, ca invitat al unei organizații internaționale ; în 1926 călătorește pe cont propriu cu vaporul la Ierusalim, consemnând totul ca într-un jurnal de bord, publicat într-o serie de articole sub genericele “ În Pământul Făgăduinței ” și “ Scrisori către Simforoza ”

Anul 1927 i-a adus bucuria de a vedea tipărit, de către Institutul Biblic al Bisericii Ortodoxe Române, Noul Testament tradus de Gala Galaction, cu un cuvânt înainte semnat de Patriarhul României – dr. Miron Cristea. În 1928 a trecut să traducă din ebraică Vechiul Testament – Psalmii.

În 1930 va tipări romanul “ Roxana ”, apoi, în 1932, “ Papucii lui Mahmud ”, elogiat de criticul G. Ibrăileanu ca “ o carte foarte valoroasă, bună de pus în mâna tinerilor. ” În 1935 va primi distincția supremă de laureat al Premiului Național Literar – Premiul Fundațiilor Culturale – un act de dreptate , cu o întârziere de aproape un deceniu.

Scriitor și gazetar de cert și viguros talent, Gala Galaction a cumulat fericit și darul de vorbitor la șezătorile scriitorilor, la conferințe publice, la radio, la predicile duminicale din catedrale și biserici. A vorbit despre marii nostri clasici : Eminescu, Slavici, despre Coșbuc, Macedonski, Vlahuță, Arghezi, N. D. Cocea, pictorul Iser, colecționarul de artă K. H. Zambaccian, colegul și omul politic I. G. Duca.

continuare

În ultimii ani de viață, la 70 de ani, își dorea pentru el însuși repaus și odihnă, dar adăuga: "... nevoia, tendința și pilda universală ne învață cu totul altceva: să ascunzi vârsta și să muncești până ce vei fi scos din odaia ta cu picioarele înainte." Își va redeschide Jurnalul intim, întrerupt în 1949, când împlinise 70 de ani. A continuat cele 8 caiete într-un registru gros, cu coperți tari. Ca explicație a reluării Jurnalului a reprodus două strofe din poezia "Singurătate" de M. Eminescu. A mai dorit să "pună în picioare" o carte testamentară despre locurile natale cu titlul în limba latină – "Scumpe câmpii teleormanene", dar scriitorul avea o problemă mai dificilă – inima dădea semne de oboseală și avea nevoie de odihnă. Scriitorul și omul intraseră în amurgul vieții. În 1953 îi scrie lui M. Sadoveanu: "... de aici încolo sunt un vulcan stins."

În 16 aprilie 1954, la împlinirea a 75 de ani, a fost sărbătorit de Academie, de studenții de la Facultatea de Litere din București în Amfiteatrul Odobescu. Ultimele erupții ale "vulcanului stins" au fost două articole pentru revistele "Gazeta Literară" și "Contemporanul" în care

își exprimă încrederea în puterea tainică a poeziei și a artei, în triumful păcii și înțelepciunii între oameni. Marti, 11 ianuarie, a notat ultima însemnare în Jurnalul confidant. A supraviețuit bolii cinci ani, dar imobil și mut a stat în meditație tragică 6 ani. În 1955 a apărut cartea "Oameni și gânduri din veacul meu". Scânteia de viață din om s-a stins când ghiocelii anului 1961 își deschideau florile, simbol al biruinței, în ziua de 8 martie.

Potrivit dorinței scriitorului-cleric, adunarea de doliu s-a ținut în biserică de lângă Academie. Ceremonialul înmormântării cuvenit unui cleric s-a ținut la mănăstirea Cernica, în cimitirul căreia a fost înhumat. La mormânt, actorul Emil Botta a rostit reveria-poem "La mănăstirea Cernica", pe care autorul a dedicat-o celor doi stejari seculari situați, unul lângă biserică Sf. Gheorghe și altul lângă biserică Sf. Nicolae: "O, bătrâne stejar, ziua morții mele va fi de iarnă sau de vară, de primăvară sau de toamnă, iar tu – multisecular și falnic – vei purta atunci frunza cea nouă sau te vei dezbrăca – elegiac – de frunza îngălbinită și tristă."

Prof. Florica Lupu

APARIȚII EDITORIALE

LANSAREA CĂRȚII "SÄCELELE DE PÂNA MAI IERI"

La mijlocul lunii februarie, Protopopiatul Ortodox Säcele a găzduit o manifestare culturală deosebită. Este vorba despre lansarea cărții "Säcelele de pâna mai ieri", scrisă de domnul profesor Victor Carpin, președinte de onoare al Asociației Culturale "Izvorul". Descendent al unei vechi și respectate familii de mocani săceleni, domnul profesor Carpin a dorit să umple, prin această carte, un gol pe care îl simțea prezent în ceea ce privește cunoașterea zestrei culturale și spirituale a acestor locuri. După cum singur mărturisește autorul, "apariția acestei cărți s-a făcut simțită prin faptul că tineretul și o mare parte din populația säceleană n-au avut posibilitatea să cunoască evoluția societății săcelene din perioada de după 1918."

Domnul profesor Carpin deține toate atuurile pentru a fi un cronicar fidel al perioadei la care se referă în lucrarea apărută recent: este al șaselea copil al familiei de mocani săceleni Manea și Maria Carpin, a copilărit și a crescut în mijlocul unui sistem educațional specific acestor locuri și ale cărui beneficii s-au materializat prin formarea a generații întregi de oameni de mare valoare morală și intelectuală, a trăit momentele și evenimentele prezентate, a cunoscut personal pe mai toți săcelenii de vază din perioada interbelică și după aceea, este el însuși un intelectual

cu largi posibilități de a analiza și surprinde esențialul fenomenului social și cultural. Mai înainte de toate însă, domnul profesor Carpin își iubește cu pasiune satul natal, îi respectă și îi prețuiește tradițiile și obiceiurile și își face o datorie de onoare din evidenția și omagia eforturile a numeroase generații de înaintași care au pus bazele dezvoltării economice și spirituale a comunității săcelene.

Demn de remarcat încă de la început este faptul că întreaga construcție a cărții se bazează pe recunoașterea importanței pe care a avut-o în dezvoltarea Säcelelor triunghiul instituțional: familie, biserică, școală.

Iar stâlpul familiei era nu atât mocanul, care era mai mult musafir în propria gospodărie deși asigura independența materială alor săi, cât mai ales mama, femeia mocancă, cea care își educa și îngrijea copiii, cea care făcea treburile gospodăriei în lipsa soțului, cea care trebuia să fie și mamă și tată atunci când mocanul era plecat cu oile sale. Ei, mamei mocance, îi păstrează autorul o amintire duioasă, plină de recunoștință pentru toate sacrificiile și eforturile sale și pentru felul în care reușea să țină unită familia și să-și chivernisească gospodăria.

Sunt evocate cu nostalgie momente semnificative din viața familiei de mocani săceleni de la începutul secolului

continuare in pag. urm.

continuare

XX : creșterea și educarea copiilor, petrecerea sărbătorilor religioase, lucrările legate de industria casnică, de la tunsul oilor până la țeserea dimiilor pentru cioareci, ghebe și alte obiecte de îmbrăcăminte, alte activități în grădinile de zarzavat, pe fânețe, în bucătăriile gospodăriilor.

Celealte două instituții de mare însemnatate pentru mocanul săcean, școala și biserică, își au și ele rezervate capitole distințe în cartea domnului profesor Victor Carpin. Este evidențiată preocuparea permanentă pentru educație, pentru accederea la cunoștințe temeinice care să permită adaptarea la orice schimbare socială. Copiii mocanilor frecventau școlile primare și mulți dintre ei urmău cursurile liceale pentru ca apoi să-și desăvârșească pregătirea în universități vestite din Europa. Dascălii școlilor săcelene sunt amintiți cu recunoștință, în acest capitol găsindu-și locul și o minunată evocare a domnului profesor universitar Gheorghe Dragoș, a cărui viață pilduitoare este impresionantă.

Biserica și morala creștină completau și desăvârșeau educația primită în familie și în școală. Mocanii vedea în Biserică o călăuză și o chezăsie a supraviețuirii lor și, de aceea, și-au manifestat credința și prin edificarea a numeroase lăcașuri de cult, atât în Săcele cât și în cele mai diferite colțuri ale țării, pe unde îi purtau pașii împreună cu turmele lor de oi. Bisericile săcelene au fost înzestrate cu picturi realizate de cei mai vestiți pictori ai vremii, cu obiecte de cult valoroase, cu daruri care au dăinuit până astăzi.

Un capitol aparte și bine încheiat este destinat tranșumanței și condițiilor socio-politice care au condus la extraordinara dezvoltare a acestor meleaguri, dar și la decăderea ulterioară a economilor de oi. În aceste condiții, mulți mocani s-au reorientat și au devenit agricultori vestiți în Țară sau comercianți cu faimă în mai toate orașele mari din vechiul Regat.

Autorul alocă un spațiu din lucrare evocării pline de nostalgie a stânei de oi, organizării sale și descrierii activităților ce aveau loc în ea.

Marea Unire de la 1918 a marcat și pentru mocanii săceleni începutul unei perioade de adânci transformări și modernizări în toate domeniile, de la învățământ la ocupații și profesii. A fost perioada în care s-au înregistrat progrese semnificative pe plan economic prin apariția a numeroase ateliere industriale, a unei bânci cooperatiste locale sau a societății de transport cu autobuze. Tot acum înflorește viața culturală, se înființează Asociația Culturală "Izvorul

" , apar publicațiile "Viața Săceană" și "Plaiuri Săcelene" , este epoca de apogeu a unor intelectuali săceleni care au devenit personalități, în domeniul lor de activitate, la nivel național.

Lucrarea se încheie cu o prezentare a principalelor manifestări culturale prin care săcelenii au ținut să cinstească și să rememoreze, în diferite etape, viața și activitatea înaintașilor, contribuția acestora la dezvoltarea economică, socială și culturală a așezării lor.

Nu lipsesc câteva splendide fotografii de epocă, adevărată galerie a generațiilor trecute de mocani, precum și reproduceri după fotografii cu clădiri, porți mocănești, biserici ortodoxe săcelene, troițe.

"Săcelele de până mai ieri" este o carte care aduce în actualitate parfumul unor ani de glorie ai comunității săcelene și este utilă tuturor

celor care doresc să se informeze și să afle mai multe despre aceste meleaguri.

Nu putem totuși trece cu vederea faptul că apare oarecum forțată și nu îndeajuns fundamentată evidențierea în paginile cărții a unor personalități săcelene contemporane, având în vedere că numărul săcelenilor care se ridică cel puțin la valoarea și importanța celor amintiți este mult, mult mai mare.

Dar, una peste alta, salutăm cu bucurie în paginile revistei noastre apariția acestei cărți a domnului profesor Victor Carpin și credem că gestul făcut de autor de a scrie și a o dăruibibliotecilorșcolare, în primul rând, este un act de noblețe și de dragoste față de plaiurile natale.

Horia Bârsan

Ana și Vasile Filip din Cernatu
(părinții mamei mele și bunicii mei)

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ... ÎNCOTRO?

S-a vorbit mult în ultimul timp despre deficitul de forță de muncă pe care l-a înregistrat România prin plecarea celor aproximativ 2 milioane de concetăteni la muncă peste hotare. S-a vorbit de asemenea despre lipsa unor calificări în conformitate cu cerințele pieței muncii aflată într-o continuă schimbare. Se (tot) vorbește de schimbare în învățământ. Se vorbește .... și se și face, din când în când. Din păcate de cele mai multe ori deciziile sunt haotice. Se înființează forme de învățământ ce sunt mai apoi desființate, sunt introduse examene naționale ce sunt mai apoi regândite ... și lista ar putea continua.

În fapt, cred că una dintre problemele sistemului constă în vorba lungă, în analizele „la rece” care nu produc nimic palpabil și care nu aduc, de cele mai multe ori, în discuție cauzele fundamentale.

Schimbarea este cerută de toată lumea deopotrivă: oficialități, părinți, elevi, profesori. Însă este bine sătuit că învățământul este unul dintre cele mai conservatoare domenii de activitate. Schimbarea nu se poate produce doar la nivel legislativ (haotică și fără o vizionare de ansamblu după cum am arătat) ci, mai ales, la nivelul mentalității, a atitudinii față de școală, de profesori, de elevi, de sine la urma urmei. Iar la acest capitol actorii principali ai sistemului – profesorii și elevii alături de părinți – sunt deficitari. Ultimii tratează școala ca pe o pedeapsă – elevii – sau ca pe un loc unde îți trimiți copilul ca să nu facă năzbâti acasă – părinții. Profesorii sunt descurajați, blazați, triști, fără chef de muncă și/sau fără simțul umorului. Din păcate mulți dintre profesori nu (mai) sătui sau nu (mai) pot să zâmbească la clasă, să fie optimiști, să transmită elevilor energie, poftă de viață și de muncă. Ce fel de generații pregătim noi? Cei mai mulți dintre acești profesori au eșuat în învățământ pentru că nu au atins standardele de performanță cerute de piața muncii și nici nu le vor atinge vreodată pentru că nu sunt interesați de perfecționare. Iar învățământul este un serviciu călduț unde concediul durează 3 luni. Nu sunt bani mulți, dar este timp liber! Pentru ei problema nu ține de salarizare ci de voință sau de lipsa vocației. În aceste condiții nici nu putem vorbi de absolvenți pregătiți la nivelul cerut de

piața muncii pentru că profesorii lor sunt depășiți de ele. Poți să dotezi școlile cu aparate de ultimă generație: ele vor rămâne în cutii, sigilate.

Din fericire, nu toți sunt așa. Dacă e să fac o statistică (aproximativă, desigur), 50 % dintre ei se dedică meseriei indiferent de salariu și condiții pentru că ei își iubesc meseria, pentru asta trăiesc, ei au har, sunt dascăli. Și dacă salariile s-ar dubla ei ar munci la fel ca și până acum, adică foarte bine. Încă 25 % sunt condiționați de salarizare. Odată cu creșterea salariului ar crește și performanța, sunt sigur. Ce facem însă cu ceilalți 25 %?

De asemenea nu există o reală conlucrare între școală și angajatori. Ultimii își doresc absolvenți bine pregătiți profesional, însă de cele mai multe ori nu sunt dispuși să primească elevi în practică profesională sau, dacă îi primesc fie nu au timp să se ocupe de ei fie le impun munci de salubrizare. Depinde foarte mult de cel în grija căruia este încredințat elevul și, în egală măsură, de dorința acestuia de a învăța. Nu există nici strategii coerente pe termen mediu, nu vorbesc de cele pe termen lung, la nivelul comunităților în ceea ce privește educația și dezvoltarea resurselor umane. Astfel, școala oferă în continuare specializări depășite de dinamica pieței muncii, iar profesorii care predau materiile tehnice nu au nici un motiv să se specializeze.

Al treilea actor al operei este reprezentat de familie. Familia nu mai este de mult un mediu educativ. Copiii nu își mai aleg ca modele părinții; este o realitate tristă. Cei mai mulți părinți nu mai sunt interesați de soarta profesională a copiilor lor sau nu reușesc să îi controleze. Este şocant să întâlnești părinți care spun despre copilul de 15 ani: „Nu pot domnule să îi fac nimic!” sau, mai grav, de părinți agresați de proprii copii minori.

Așadar cred că abia când concurența va fi acerbă se vor conștientiza problemele la adevărata dimensiune, iar atunci doar o strânsă conlucrare între școală, familie și piața muncii va reuși să înlăture, treptat, problemele sistemului educativ și de pregătire profesională.

Prof. Radu Colț
Liceul Victor Jinga

SCRISOARE DESCHISĂ

Stimați domni consilieri din Comisia de Cultură a Consiliului Local Săcele,

Săcelele este una dintre aşezările româneşti din Ardeal care a dat un număr impresionant de personalităţi care, prin munca lor stăruitoare, prin pricperea şi calităţile lor intelectuale, au contribuit substanţial la dezvoltarea economică, spirituală şi culturală a întregii ţări. Nume ca : poetul Nicolae Nicoleanu, episcopul Nicolae Popaea, profesorii universitari George Moroianu, Victor Jinga, Gheorghe Dragoş, fraţii Alexandru şi Ioan Lapedatu, Ilie Minea, George Giuglea, poetul şi prozatorul Darie Magheru sunt bine cunoscute de săceleni şi sunt cuprinse în toate enciclopediile şi compendiile în care sunt pomenite personalităţile româneşti din domeniul lor de activitate. Unii dintre aceştia au fost recompensaţi pentru întreaga lor operă cu titlul de membri ai Academiei Române, cel mai înalt for de cultură al ţării, făcând astfel cunoscut Săcelele la un ridicat nivel de reprezentativitate.

Este un incontestabil motiv de mândrie pentru orice săcelean să ştie că aceşti intelectuali, născuţi şi formaţi în primii ani de viaţă pe aceste meleaguri, au reuşit să-şi lase amprenta activităţii lor de excepţie în numeroase domenii, desfăşurând o adevărată muncă de pionierat : episcopul Nicolae Popaea a fost primul episcop ortodox din Transilvania primit în Academia Română, profesorul George Moroianu a fost un adevărat "apostol al romanismului în Occident", munca sa stăruitoare stând la temelia Marii Uniri din 1918, Alexandru I. Lapedatu a fost chiar președinte al Academiei Române şi, în numeroase rânduri, ministru şi parlamentar, Victor Jinga şi Gheorghe Dragoş au fost promotorii ideii cooperatiste care a fost preluată de numeroşi practicieni ai economiei, Victor Tudoran a fost directorul uneia dintre primele publicaţii din mediul rural, George Munteanu Murgoci a pus bazele agrogeologiei şi pedologiei silvice, iar de numele lui George Giuglea se leagă studii de avangardă privind legăturile limbii române cu celelalte limbi românice.

Cu prilejul unui recent început de an școlar universitar, am avut ocazia să urmăresc, la unul dintre posturile naționale de televiziune, un interviu cu rectorul Academiei de Studii Economice din Cluj. Am rămas impresionat atunci când domnia sa, referindu-se la cei care au contribuit decisiv la dezvoltarea acestui aşezământ de învățământ universitar, a menţionat trei nume : profesorii George Moroianu, Victor Jinga şi Gheorghe Dragoş. Trei săceleni, a căror valoare şi contribuţie au rămas în istoria Academiei de Studii Economice din Cluj ! Credeti că este puţin lucru ca trei intelectuali, plecaţi din Satulung, să fie recunoscuţi ca cei care au pus bazele învățământului superior economic într-un oraş universitar de mărimea şi

importanţă Clujului ?

Acestea sunt adevăruri care înnobilează istoria Săcelului şi fac din aşezarea noastră un loc apreciat şi respectat pentru valorile pe care le-a dat culturii naționale. Săcelenii, la rândul lor, au fost şi sunt mândri de asemenea înaintaşi şi încearcă să transmită, din generaţie în generaţie, recunoaşterea şi admirarea pe care le-o poartă.

Dar acestea nu sunt suficiente faţă de comoara culturală pe care personalităţi ca cele de mai sus ne-au transmis-o. Alte comunităţi, mult mai sărăce din acest punct de vedere, ştiu să valorifice mai bine moştenirea spirituală pe care o au şi o folosesc pentru propria lor afirmare şi propăsire.

Iată de ce, stimați domni consilieri, cred că a venit timpul ca şi comunitatea săceleană, pe care o reprezentaţi, să facă ceva pentru înaintaşii săi care merită tot respectul şi admirarea generaţiei de astăzi.

Ar fi, oare, un efort prea mare pentru bugetul local dacă în această legislatură peisajul săcelean, şi aşa destul de cenuşiu şi monoton, s-ar îmbogăti cu măcar câteva grupuri de monumente închinate intelectualilor noştri ? Nu ar fi frumos ca în spaţiul verde din faţa casei Popaea, spaţiul pe care se lăfăie două panouri publicitare banale, să se amplaseze busturile episcopului Nicolae Popaea şi profesorului George Moroianu, iar pe un alt spaţiu verde, chiar în faţa fostei redacţii a "Plaiurilor Săcelene", cel al publicistului Victor Tudoran ?

Platoul din faţa Protopopiatului Ortodox ar putea fi amenajat ca o mică piaţetă şi acolo ar putea fi amplasate busturile marilor economisti Victor Jinga şi Gheorghe Dragoş.

Se vorbeşte despre amenajarea centrului civic şi acesta ar putea deveni foarte bine un loc în care să vegheze busturile altor personalităţi ca fraţii Lapedatu sau poetul Nicolae Nicoleanu.

La rândul lor, mariile figuri ale Turcheşului pot fi şi ele reprezentate de busturi aşezate în Piaţa Unirii, care a fost recent amenajată de Primărie şi este pe cale să devină un loc încărcat de simboluri spirituale pentru săceleni.

Sunt numai câteva sugestii, dar busturile marilor noastre personalităţi îşi pot găsi locul şi pe alte amplasamente. Important este să se înceapă realizarea lor, să fie văzute de copiii şi de tinerii săceleni pentru a rămâne veşnic în amintirea lor ca dovezi ale importanţei culturale şi sociale pe care Sacelele a avut-o.

Cu stimă,

Horia Bârsan
Săcele

PERSONALITĂȚI SĂCELENE CONTEMPORANE

Plaiurile săcelene au fost dintotdeauna un fond genuin propice, cu gene ereditare deosebite, cu oameni de mare caracter și mare valoare. Nu toți, desigur. Dar din cînd în cînd aceste meleaguri au fost binecuvîntate să nască personalități exemplare. Pleiada din trecut este arhicunoscută. Au fost academicieni, profesori universitari, scriitori, oameni de cultură și de omenie dintre care amintim doar cîteva nume: Alexandru și Ioan Lapedatu, George Moroianu, frații Popaea, Victor Jinga, Gheorghe Dragoș, George Munteanu Mungoci, Victor Tudoran, săceleanul adoptat Darie Magheru și mulți, mulți alții. O parte din ei, fiind mocani cu dare de mînă, și-au făcut studiile cel mai adesea prin străinătate, avînd astfel posibilitatea să acceadă la un progres spiritual remarcabil.

De multe ori se privește trecutul paseistic și se oftează conform motivului „unde sunt...” vremurile și oamenii de altădată. Vremurile de altădată aveau alte conotații. Timpul de astăzi este mult mai dur și mai concurențial. Dar totuși, din cînd în cînd, cîte un vlaștar al urmășilor de mocani se ridică și duce mai departe strădania iluștrilor săi predecesori.

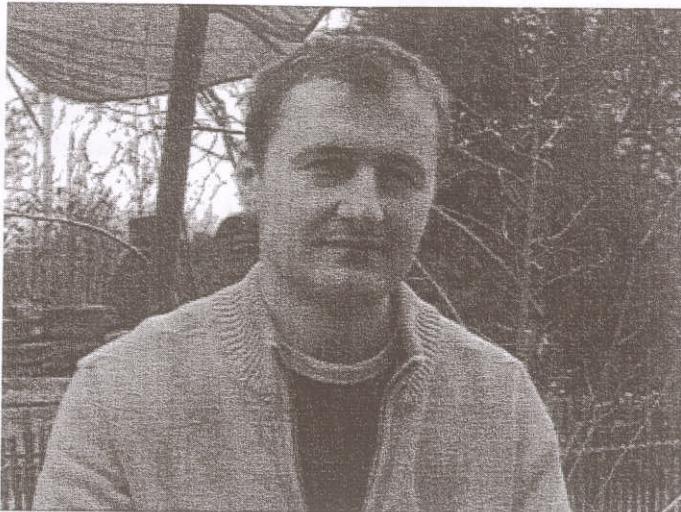
Iată un exemplu în

interviu următor, o dovadă că un tînăr săcelean a ajuns cel puțin la egalitate cu strămoșii săi renumiți.

R: Domnule Profesor, pentru cititorii revistei „Plaiuri săcelene”, oferiți, vă rugăm, cîteva date despre Dvs.

O.M.: Mă numesc Ovidiu Munteanu și m-am născut în Săcele, în Octombrie 1979. Am terminat Școala Generală nr. 2 din Turcheș și apoi Liceul de Informatică (acum „Grigore Moisil”) din Brașov. Liceul în promoția 1998. Admis la Facultatea de Matematică a Universității Transilvania din Brașov în același an. Dupa ce am absolvit facultatea în anul 2002 am fost angajat ca Asistent Universitar în cadrul Universității Transilvania.

Doi ani mai tîrziu, în septembrie 2004, am fost selectat și am început un program doctoral la Universitatea California Irvine din Statele Unite. În 2008 am încheiat doctoratul la Universitatea California, Irvine și am fost acceptat pe o pozitie de Asistent Universitar la Universitatea Columbia, New York.

ani. Sunt căsătorit din iulie 2004 și avem o fetiță de doi

R: Este o dovadă că de pe băncile școlilor săcelene se formează personalități marcante și în contemporaneitate, nu numai în trecut... La 25 de ani erați doctorand la una din cele mai prestigioase universități din lume. Cînd și cum v-ați descoperit pasiunea pentru matematică, a existat vreun mentor spiritual aparte?

O.M.: În școală generală mi-a plăcut matematica, însă nu era chiar o pasiune. Poate mai degrabă un mijloc de a ajunge la un liceu bun. Dar era clar favorită în comparație cu celelalte materii.

In liceu mi-a plăcut mai mult și pot spune că atunci s-a format pasiunea pentru matematică. Deja lucram mult mai mult ca în anii precedenți, în general învățam lecțiile înaintea clasei pentru că aveam timp să lucrez mai multe probleme anticipat. Lucram din Gazeta Matematică, uneori stăteam cîteva zile și mă gîndeam la rezolvarea unei probleme mai dificile.

Am fost influențat de anumite persoane din jurul meu. Desigur, părinții mei mi-au dat multă încredere și le sunt dator pentru ce sunt acum. Profesoara de matematică din liceu, d-na Marcela Mașca, de asemenea a avut un rol aparte. A fost foarte important, cred, că cei din jur au avut încredere în mine și m-au încurajat. Totodată nu am simțit niciodată presiune, am avut o copilărie normală.

R. Cu toată modestia evidentă cu care vreți să vă prezentați, suntem datori să precizăm că proveniți dintr-o familie de profesori, mama, Ana Munteanu, profesoară de română la Școala generală nr. 4, iar tata, d-l Gheorghe Munteanu, este un distins profesor universitar, doctor în matematică la Universitatea din Brașov, printre puținii urmași de mocani săceleni contemporani cu recunoaștere internațională.

Pasiunea înseamnă sacrificiu, dar și rezultate. Ne puteți spune cîteva din realizările, împlinirile Dvs. ca elev și student?

continuare

O.M.: În liceu am participat anual la olimpiadele județene de matematică, unde am luat locul I în clasa a XI-a și în clasa a XII-a. Deasemenea, am obținut Premiul II la Olimpiada Națională de matematică în clasa a XII-a. Am participat și la multe concursuri interjudețene, unde am luat diverse premii.

În primii ani de studenție am început să propun probleme de liceu în reviste de specialitate (Gazeta Matematica, RMT). De altfel, împreună cu fratele meu (și el profesor de matematică) am publicat o culegere care conține parte din aceste probleme. În ultimii doi ani de studenție am început să lucrez mai mult în cercetare matematică, publicînd lucrări în reviste din România și străinătate.

În 2004 am fost selectat pentru un program doctoral în Statele Unite. Am ales Universitatea California, Irvine pentru că acolo urma să îmi fie conducător de doctorat un foarte bun specialist într-un domeniu cu care eram destul de familiar încă din România. Cu lucrarea de doctorat am obținut premiul pentru cea mai bună teză a anului 2008 în departamentul de matematică din Statele Unite. Din august 2008 sunt Profesor Asistent la Universitatea Columbia din New York.

R.: Premiul pentru cea mai bună teză de doctorat la o universitate de prestigiu din S.U.A cred că spune suficient pentru oricine. Mai ales că oricine știe că învățămîntul universitar românesc se află poziționat oficial undeva spre locul 600 în lume, alături de țări din lumea a treia precum Sri Lanka și Bangladesh. Spuneți-ne, vă rugăm, în această competiție internațională unde se află Universitatea California Irvine, dar Universitatea Columbia din New York?

O.M.: Am fost foarte încîntat să primesc acest premiu, dar și mai mult a contat faptul că munca mea a fost apreciată și am primit această ofertă deosebită de a preda la Universitatea Columbia. Sistemul american este foarte competitiv, anual termină doctoratul cîteva sute de studenți doar la școlile de elită, deci concurența este foarte mare. În ceea ce privește clasamentele, este destul de greu de răspuns, în sensul că există multe clasamente ale universităților. Multe din aceste clasamente reflectă și factori ca resurse financiare, granturi ale profesorilor sau donații date de foștii studenți. Este normal deci ca anumite universități private din SUA să aibă o poziție foarte bună în clasamente și prin rezultate, dar și datorită faptului că sunt foarte bogate.

Universitatea Columbia se situează în primele 10 din lume și în primele 6 din SUA. UC Irvine este cotată în primele 80 din lume și în primele 30 din SUA.

R: Așadar avem un săcelean profesor la una din primele 10 universități din lume! E de reținut. Care ar fi „secretul” performanței în astfel de universități?

O.M.: Secretul performanței este în primul rînd foarte multă muncă. De asemenea, dotările sunt extraordinare, ceea ce ajută mult. Atât în Irvine cât și în New York am găsit biblioteci foarte bine dotate, și am avut acces la orice publicație de matematică din orice colț al lumii. Toata lumea lucrează mult și interacționează prin diversele seminarii pe care le organizează săptămînal. Nu în ultimul rînd, contează și concurența imensă care există în școlile americane. Este foarte important să obții constant rezultate remarcabile pentru a putea rămîne în școli de valoare. Aici profesorii seniori au aceeași ambiție și sunt motivați ca și cei tineri în a obține rezultate.

R: Ne puteți da cîteva detalii, ca simplă curiozitate, cum este structurată, cîți studenți, profesori, despre partea financiară, cîți bani are alocați Universitatea Columbia ?

O.M.: Columbia este o universitate privată, fondată în 1754. Campusul școlii este situat în orașul New York, prin urmare este destul de restrîns ca mărime, cel puțin prin comparație cu alte școli. Universitatea are aproximativ 3500 de profesori angajați și în jur de 10.000 alți angajați (staff). În ceea ce privește numărul de studenți, anual sunt admisi în jur de 1500 de noi studenți, rata de admisie fiind mai mică de 10%. Din cerere. Deci acești studenți sunt selectați din aproximativ 20.000 de aplicanți, după o selecție foarte riguroasă. În total, Columbia are în jur de 7000 de studenți, din care sub 10% sunt studenți internaționali. Pe lîngă aceștia, mai sunt în jur de 15.000 de studenți la masterat ori doctorat. Procentul de străini aici este mai mare, în jur de 30%. Taxele pe care un student trebuie să le platească școlii anual se apropie de 40.000 de dolari.

R: Sunt cifre care spun de la sine aproape totul. O Universitate în primele 10 din lume înseamnă performanță. Dar ca în orice domeniu, nu se poate obține performanță fără bani, fără investiții masive. Iată ce simplu pare a fi...

O.M.: Financiar, Columbia are investiții (proprietăți, acțiuni la bursă) mai mult de 7 miliarde de dolari, iar bugetul anual depășeste 3 miliarde. Din acest buget, doar 20% îl reprezintă taxele obținute de la studenți, majoritatea banilor fiind obținuti din granturi fie de stat, fie private. Deasemenea școala reușește să strîngă sume

continuare in pag. urm.

continuare

impresionante în fiecare an din donații obținute de la foștii absolvenți. Fiecare școală în Statele Unite este ca o corporație, cu manageri foarte buni care reușesc anual să adauge sume considerabile la veniturile școlii. Totodată, se cheltuiesc sume impresionante pe cercetare, atât pe aducerea celor mai buni specialiști, cât și pe oferirea condițiilor optime de lucru.

R: *Cam cîțigă un profesor aici, într-un asemenea sistem?*

O.M.: Salariul unui profesor nu este fix în general, deci de multe ori este și confidențial. Fiecare profesor primește o anumită ofertă de angajare, pe care o poate negocia. Desigur, la fel ca oriunde în lume, salariul de profesor depinde de grad și de vechime. În timp ce un profesor senior are în general un salariu anual care depășește bine o sută de mii de dolari (salariu brut), un debutant poate avea pe la jumătate din această sumă. Cu toate acestea, privind în ansamblu, meseria de profesor este considerată în Statele Unite una dintre cele mai avantajoase deoarece perspectivele sunt destul de bune, iar riscurile și stresul sunt reduse comparativ cu alte slujbe.

R: *Spuneați de seminarii... Știu că ați fost solicitat deja să conferențiați la diferite Universități. Ne puteți spune cîteva seminarii, prelegeri ținute? Precizați vă rog, pentru cititorii săceleni mai puțin avizați, în ce constă un astfel de seminar, cine participă...*

O.M.: Un matematician își poate comunica munca în mai multe feluri. Desigur, cel mai important este să publice lucrări, în revistele de specialitate. De multe ori procesul de a publica o lucrare durează cîțiva ani, pentru ca ea trebuie întîi recenzată de specialiști străini pentru a i se verifica valoarea și originalitatea. Există în plus conferințe și seminarii care au rolul de a face cunoscută munca unui matematician unei anumite comunități. De exemplu, fiecare departament are organizat un seminar săptămânal, unde invitații conferențiază pe durata unei ore. Scopul principal este, desigur, acela de a afla rezultate noi și de a comunica personal cu autorul, de a stabili unele legături. De multe ori astfel se realizează colaborări între diversi autori.

Pînă acum am ținut în jur de zece astfel de seminarii, probabil experiența cea mai interesantă fiind anul trecut, atunci cînd am fost invitat de Universitatea Princeton, de asemenea una din cele mai bine cotate din SUA. În general la aceste seminarii participă specialiștii în domeniu, de la profesori, la studenți și doctoranți. Este totuși un cadru restrîns, 20 -25 de persoane. Dar

majoritatea cunosc destul de bine domeniul, se pun întrebări, se discută pe baza rezultatelor prezentate.

R: *Aveți aproape 30 de ani și deja sunteți o somitate în matematică. În ce reviste și ce țări ați publicat? Care este domeniul din matematică în care v-ați specializat?*

O.M.: Sunt specializat în geometrie, mai precis geometrie diferențială. Așa cum am precizat mai sus, am început să public încă din perioada cînd eram în țară, în general în reviste din străinătate (Statele Unite și Japonia). Ceea ce am lucrat pentru teza de doctorat am publicat în Statele Unite, în revistele cele mai semnificative din domeniu.

R: *Cîteva întrebări stînjentoare, dar necesare: credeți că în România ați fi atins aceleași performanțe?*

O.M.: Nu cred că aș fi obținut aceleași rezultate. Un motiv este legat de timpul alocat cercetării. Pe un post similar în România ar trebui să predau cel puțin dublu față de cît predau aici, deci timp mai puțin pentru a face cercetare. Desigur, la aceasta se adaugă și faptul că în țară nu aveam acces la toate publicațiile care mă interesau, ceea ce îngreuna mult activitatea de cercetare.

Mai există un aspect legat de domeniul în care aleg să lucrezi. Matematica progresează mult, tot timpul apar domenii și direcții noi. Pentru a face performanță este deci important să reușești să tii pasul cu aceste schimbări. Pot spune că în Romania sunt profesori foarte buni, care pot ajuta mult un doctorand sau un proaspăt doctor în matematică. Cu toate acestea, anumite domenii noi ale matematicii sunt încă prea puțin reprezentate în universitățile din țară. Eu am ales să lucrez într-un astfel de domeniu, deci cred că a fost important că am reușit să plec la studii în Statele Unite.

R: *V-ar tenta o reîntoarcere în mediul universitar românesc?*

O.M.: Sunt încă la începutul carierei, deci cred că ar fi o greșală să las lucrurile abia începute aici și să mă întorc în Romania.

Probabil ar fi mai folositor atît mie cît și școlii românești să reușească să îmi construiască o carieră întîi aici și apoi să revin în țară. În acest context, da, m-ar tenta să mă întorc în mediul universitar românesc.

R: *Prin Universitatea Columbia, fiind printre primele din lume, au trecut probabil multe*

continuare in pag. urm.

continuare

personalități. Ne puteți da cîteva nume, dintre cele mai reprezentative?

O.M.: Din punct de vedere științific, Universitatea Columbia se mîndrește cu 77 de laureați Nobel care sunt afiliați școlii. Deasemenea, Universitatea are în prezent 9 cadre didactice care au obținut premiul Nobel, dintre care 4 sunt în departamentul de Economie!

Fiind o școală cu vechime și fiind amplasată în orașul New York, foarte multe figuri de marcă din istoria Statelor Unite sunt foști absolvenți. Exemple sunt Alexander Hamilton, unul dintre părinții fondatori ai Statelor Unite, sau președinții Roosevelt, Eisenhower ori Obama.

R: Da, iată un palmares demn, sau ce-nseamnă o universitate în primele zece din lume. Poate vreun viitor președinte american se va pregăti cu un profesor săcelean, de ce nu... În încheiere, ce sugestii ați da elevilor săceleni sau părinților în legătura cu educația?

O.M.: Sugestia mea este de a acorda multă atenție școlii. Se poate ajunge foarte departe prin seriozitate și multă muncă. În acești ani petrecuți în Statele Unite am întîlnit mulți tineri români care au reușit să își formeze o carieră frumoasă, ca o dovedă că școala românească este încă foarte bună.

În ceea ce privește matematica, există diferențe destul de mari între sistemul educațional american și cel

românesc. În România se insistă prea mult pe aspectele teoretice ale unei discipline și se oferă prea puține exemple sau motivează. Sistemul american este construit mai mult pe aspectele practice, cursurile sunt mai mult axate pe metode de a rezolva probleme și mai puțin pe chestiuni teoretice, iar sistemul în sine te motivează. Cred că un student mediu dintr-o școală americană ar putea avea dificultăți în sistemul românesc, cel puțin la început.

R: Sunteți optimist. Eu, ca slujitor al sistemului de 25 de ani, personal, am rezerve. Nu cred că școala românească este foarte bună, ci doar anumiți elevi ori studenți care depășesc sistemul educațional românesc. Și care nu au dificultăți în a se integra în alte sisteme educaționale. Dovadă că ei izbutesc în altă parte. Dacă ar fi rămas în țară s-ar fi aplimat ca mulți alții. Ca un sceptic nemîntuit cioranian, constat și mă întreb retoric: avem elevi, studenți ori profesori eminenți, dar la ce ne folosește?...

Domnule Profesor, după părerea mea, ați intrat deja în galeria personalităților săcelene cu renume național și internațional. În numele cititorilor revistei „Plaiuri săcelene” vă mulțumesc pentru amabilitate și pentru timpul acordat.

O.M.: Și eu vă mulțumesc și doresc revistei „Plaiuri săcelene” mult succes în continuare.

Reportaj realizat de prof. Nicolae Munteanu
Liceul Teoretic „George Moroianu”

CE ÎNSEAMNĂ PENTRU MINE UNIREA

“Horile Iubirii-s sfinte pentru cei ce cred în ea”

La 24 Ianuarie (5 februarie pe stil nou) 1859, se săvârșește actul cel mai important pentru istoria modernă și contemporană a României, aşa cum o cunoaștem noi astăzi: Unirea Principatelor Române (Moldova și Țara Românească), numită și „Unirea lui Cuza”, și întemeierea statului România (România Mică, numită mai târziu „Vechiul Regat”). Jertfele, demnitatea și curajul Românilor au dus la săvârșirea primului Stat Național Român, temelia și începutul a ceea ce avea să devină mai târziu, la 1918, Statul Național Unitar Român, prin cuprinderea într-un singur stat a tuturor teritoriilor locuite majoritar de Români. În Țara Românească însă, Adunarea Electivă era dominată de Conservatori care, până la urmă, sub presiunea maselor populare, decid cu greu să accepte candidatura lui

Alexandru Ioan Cuza, care devine astfel, la 24 Ianuarie 1859, domnitor și în Țara Românească. Unirea de la 24 Ianuarie 1859 a fost realizată de către Români, care au pus Europa „în fața faptului împlinit”.

Ideea unificării românilor nu era o nouitate, ci venea în continuarea tendinței firești de unitate a Neamului Românesc, care se manifestase dintotdeauna în mod concret, înfăptuindu-se de câte ori condițiile istorice i-au permis-o: statul dacic al lui Burebista, statalitatea regală a lui Decebal, statalitatea românești fărămițate de Ev Mediu (voievodatele – Transilvania, Moldova, Țara Românească), Marea Unire a tuturor voievodatelor (Transilvania, Moldova, Țara Românească), înfăptuită de Mihai Viteazul la 1600, etc. Toată această lungă tradiție a unificării

continuare

românești a servit drept pretext pentru realizarea căt mai grabnică a României lui Cuza, care la rândul ei va deveni model de urmat, pildă a visului împlinit, pentru România din celelalte provincii Românești, care se aflau sub ocupație străină.

Din păcate, Unirea principatelor Române de la 1859 nu este întotdeauna privită cu entuziasmul, fericirea și sfîntenia cu care o priveau înfăptuitorii ei. În primul rând, la 1859, moldovenii nu s-au unit „cu Români”, moldovenii s-au unit cu muntenii, în virtutea faptului că sunt, și unii și alții, Români. Ei își dădeau seama că, apartinând aceluiași neam, nu pot continua să trăiască separați în mai multe entități statale. Faptul că moldovenii sunt Români și vorbesc Limba Română, că și faptul că toți Români, deși poartă nume diferite în funcție de zona geografică în care trăiesc (ardeleni, munteni, moldoveni), aparțin aceluiași neam Românesc este un adevăr incontestabil.

Cuza a fost ales întâi în Moldova, la 5 ianuarie 1859, și doar mult mai târziu în Țara Românească, la 24 Ianuarie 1859. Unirea a început dinspre Iași spre București, și nu invers. Se poate spune fără a exagera că Moldova este fondatoarea Statului Național Român. Moldova este cea care a făurit România așa cum o cunoaștem noi astăzi. Nu numai că la 1859 Moldova a declanșat Unirea Principatelor și crearea României, dar, prin decizia Sfatului Țării de la 27 Martie 1918, „cealaltă Moldovă”, Basarabia, va fi prima dintre provinciile Românești care, eliberându-se de sub ocupația rusească, va cere Unirea cu România, declanșând practic seria de Uniri succesive de la 1918 și alcătuirea României Mari.

La 11 februarie 1866, Alexandru Ioan Cuza, domnul Unirii, este obligat să abdice, încheind astfel o nouă pagină din Istoria Românilor. O pagină care nu a reprezentat decât începutul de drum pentru proiectul pe care astăzi îl numim „România” și de care suntem legați cu toții. Un drum sinuos, încă neterminat, dar fără de care nu ne-am putea imagina astăzi NIMIC din ceea ce cunoaștem!

Pentru mine, Unirea Țării Românești cu Moldova este mai mult decat o simplă legătură în vederea realizării unui scop comun. Aceasta reprezintă unul din momentele cardinale ale istoriei patriei noastre, actul politic care stă la baza României moderne.

Pentru a uni două persoane, două țari etc., este nevoie de o dorință sinceră și de fapte, deoarece „credința fără fapte este moartă”!

Atunci când crezi cu ardoare în împlinirea dorinței pe care

o ai „ești în stare să muți și munții din loc”, însă este nevoie și de un popor care să lupte pentru o cauză, și anume pentru Unire, un popor cu frăția munților:

„Munților cu creasta rară,
Nu lăsați straja să piară!
Dacă pierde straja voastră,
A pierit și Țara noastră!”

„Hora Unirii” constituie pentru mine simbolul implicării sufletești a tuturor, un legământ solemn, asemenei curcubeului lăsat de Dumnezeu pe cer pentru a ne reaminti că niciodată nu va mai fi un potop care să distrugă pământul. „Hora Unirii” va dăinui mereu în mintea mea și a generațiilor viitoare. și mai mult decât atât, aceasta ne ajută să scoatem la iveală cele mai frumoase sentimente adâncite în sufletul nostru, precum iubirea și generozitatea, ne ajută să înțelegem ce important e să dăruim, pentru ca astfel să dobândim.

De multe ori nu văd stelele, dar știu că ele există!

La fel, când văd dispute sau neînțelegeri între părți, mă gândesc că egoismul a umbrat Unirea, că Unul vrea să îi pună în umbră pe cei mulți, dar în scurt timp o voi vedea din nou, pentru că este singura șansă a omului pe pământ, aceea de a nu rămâne singur, și fără ea noi nu am fi fost astăzi aici!

N-aș vrea să uităm vreodată că pentru a reuși să realizăm ce ne-am propus e nevoie să avem credință în Dumnezeu, că Alexandru Ioan Cuza a depus jurământul zicând: „Jur în numele Prea Sfintei Treimi și în fața Țării”. Credința este aşteptarea sigură a lucrurilor sperate, demonstrarea evidentă a realităților care nu se văd!

Deasemenea, trebuie „să dăm mâna cu mâna”, chemarea dragostei fiind o lege a firii.

„Intră-n horă pentru simplul gest de a îmbrățișa - Horile Iubirii-s sfinte pentru cei ce cred în ea. Chemarea Dragostei de-a pururi e a legilor cunună, Ea răsună peste veacuri: „Hai să dăm mâna cu mâna!” N-aș vrea să uităm vreodată să cultivăm iubirea, sinceritatea și credința, pentru a păstra în continuare o UNIRE care să dăinuie, nefiind spulberată de al grijilor sistem de lucruri! O iubire sfântă!

Pentru mine, eroismul, dăruirea și curajul intemeietorilor Unirii vor rămâne pentru totdeauna un exemplu de urmat și o pildă împotriva lașității și trădării ce caracterizează societatea românească din zilele noastre!

CE ÎNSEAMNĂ 24 IANUARIE PENTRU MINE?

Un ritual de ... îmblânzire

Peste câteva zile va fi 24 Ianuarie. Ar putea fi o zi obișnuită, ca oricare altă zi, aşa cum micul prinț ar putea fi pentru vulpe "doar un băiețel foarte asemănător cu o sută de mii de alți băieți"¹. Dar vine momentul îmblânzirii și el devine pentru ea "fără seamă pe lume"². E nevoie însă de un ritual, ceva de mult uitat, ceva "ce face ca o zi să fie diferită de celelalte zile"³.

Pentru mine ritualul a început cu obrăjori aprinși de ger, cu mânuțe ținându-se strâns și cu ghetuțe bătătorind zăpada în ritmul unei melodii cântate de doamna educatoare. și l-am repetat mereu, la aceeași dată. Cu timpul am învățat melodia, apoi cuvintele, apoi le-am uitat...

Apoi am aflat că la data de 24 Ianuarie 1859, românii sărbătoreau cu toții Unirea Moldovei cu Țara Românească, că această împlinire era așteptată cu mare emoție de români, pentru că doreau cu adevărat să se unească, vroiau să trăiască laolaltă, vroiau să fie o singură țară.

"Această votație, începută prin via strigare <<Să trăiască Cuza!>> a răsunat ca un ecou în inimile poporului român. Nu se mai auzeau în toată Capitala decât cele mai vii demonstrații de bucurie: <<Să trăiască Cuza!>>"⁴

Dar nu, de fapt nu Alexandru Ioan Cuza a fost cel care a unit cele două principate, ci poporul român, care l-a ales domnitor și în Moldova, și în Țara Românească. Mihail Kogalniceanu este și el de părere că Unirea a înfăptuit-o poporul român: "Unirea, domnilor, eu nu cunosc nimău dreptul să zică, că Unirea este opera sa. Unirea este actul energetic al întregii națiuni române, e marea noastră conquista și de aceea, domnilor, nici chiar domnitorului, dar încă unui singur particular, nu-i recunosc și nu-i voi da vreodată, dreptul acesta de a zice că el singur a înfăptuit Unirea. Nu, domnilor, Unirea națiunea a făcut-o, națiunea care a ales un domn pentru ambele țări cu misiunea de a realiza Unirea"⁵.

Se realiza, astfel, unul din marile deziderate ale revoluției de la 1848 - Unirea Principatelor.

Dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza a fost examenul de maturitate al clasei politice românești. "Alegându-te pe tine domn în țara noastră, noi am voit să arătăm lumii ceea ce toată țara dorește: la legi noi, om nou"⁶, îi spunea Mihail Kogalniceanu alesului națiunii, către care se îndreptau toate speranțele românilor.

Și am mai aflat că Alexandru Ioan Cuza și-a înțeles întotdeauna domnia ca un mandat: avea o misiune încredințată de popor,

misiune pe care s-a străduit, din toate puterile, să o îndeplinească. Domnia sa a fost o domnie a reformelor, ce sunt temelie a României moderne. "Jur în numele Prea Sfintei Treimi și în fața Țării, că voi păzi cu sfîrșenie drepturile și interesele Principatelor Unite; că, în toată domnia mea, voi priveghea la respectarea pentru toți și în toate și că nu voi avea înaintea ochilor mei decât binele și fericirea nației române."⁷

Deși domnia lui Alexandru Ioan Cuza a fost de numai șapte ani, realizările sale au fost semnificative, mi s-a mai spus. El a rămas în conștiința poporului ca domnul ce a împroprietărit pe țărani, cărora le-a luat apărarea ori de câte ori a putut; a fost ctitorul universităților din Iași și București și fondatorul învățământului primar gratuit și obligatoriu, a fost ... reprezentativ pentru epoca sa, pentru generația care a făcut Revoluția de la 1848 și a realizat Unirea, pentru poporul român.

Fără domnitorul Alexandru Ioan Cuza, poate că "Mica Unire", cum îi spun unii, nu s-ar mai fi înfăptuit; fără Unirea Mică, poate că nu s-ar fi înfăptuit nici Marea Unire, destinul României ar fi fost altul, iar harta Europei poate că ar fi fost cu totul diferită de cea de acum.

Dar care este raportul dintre datele istorice și realitate?

Simțim nevoia să ne întoarcem mereu spre trecut, pe căreia vedem încărcat de glorie, pentru a ne ascunde enorma frustrare a clipei de acum și a ne oferi motive de mândrie, sau pentru a ne legitima în fața istoriei⁸.

„Există istorie adevărată?”⁹ se întreba Cineva. E adevărat ce mi s-a spus la școală? Trecutul poate fi pus în discuție neîncetat, o vizuire definitivă a trecutului nefiind cu putință. Materialul istoriei e în continuă mișcare, „încontinuu prezentul creează trecut”¹⁰, iată un paradox sub semnul căruia stăm.

Faptele trecute rămân încărcate de o viață latenta, ale cărei prelungiri, atingeri și esențe ajung până la noi, astăzi, îmblânzindu-ne.

La 24 Ianuarie, ținându-ne ritualul, Alexandru Ioan Cuza este cel mai important om din întreaga istorie a României. Sub numele său s-a reușit imposibilul, s-a reușit Unirea Moldovei cu Țara Românească, ridicarea României din statutul de victimă a istoriei, recuperarea demnității și a speranței.

¹ SAINT-EXUPERY, ANTOINE DE, *Micul prinț*, trad.: Ileana Cantuniari, București, Editura RAO, 2006, p. 66

² Idem

³ Ibidem, p. 68

⁴ *Românul*, 24 Ianuarie 1859

⁵ Apud NEAGOE, S., *Istoria Unirii românilor*, vol.I, De la începuturi la Cuza Vodă, București, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1987

⁶ Idem

⁷ Fragment din jurământul lui Cuza, din 12.02.1859, apud NEAGOE, S., *Istoria Unirii românilor*, vol.I, De la începuturi la Cuza Vodă, București, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1987

⁸ BOIA, LUCIAN, *Istorie și mit în conștiința românească*, ed. a II-a, București, Humanitas, 2000, p.127

⁹ DJUVARA, NEAGU, *Există istorie adevărată?*, București, Humanitas, 2004

¹⁰ Idem, p.7

Fiecare țară a lumii are un Alexandru Ioan Cuza al său și o zi a celebrării afirmării sale ca neam.

Mă gândesc că poate peste câteva sute de ani oamenii nu vor mai juca Hora Unirii, vor renunța la acest ritual al

îmblânzirii, care face ca dintre sutele de neamuri, unul să fie al tău, ca dintre sutele de istorii, una să fie a părinților tăi, ca dintre sutele de țări, una să fie a ta.

**IOANA TRIF, clasa a X-a B
Liceul teoretic "G. MOROIANU", SĂCELE
Profesor coordonator, TATIANA BENGA**

FONDURI EUROPENE PENTRU FORMARE PROFESSIONALĂ

În cadrul programului de formare profesională Leonardo da Vinci, firma săceleană SC Concept Consulting SRL a accesat fonduri europene pentru formarea profesională continuă a personalului din instituțiile publice locale. Proiectul, intitulat „Comunități ale Europei” s-a adresat angajaților care își desfășoară activitatea în departamentele responsabile cu elaborarea și implementarea de proiecte în interesul comunității pe care o reprezintă. Obiectivele propuse prin proiect au fost: dobândirea unor competențe și abilități practice necesare pentru elaborarea de proiecte și asigurarea unui management eficient al acestora, dezvoltarea capacitații de a utiliza metode și concepte moderne de lucru în procesul de redactare și implementare a proiectelor, perfecționarea competențelor de utilizare a tehnicii de calcul și a instrumentelor moderne de informare și comunicare, familiarizarea cu mecanismele de lucru utilizate la nivelul administrației publice locale din statele membre ale U.E., dezvoltarea abilităților de comunicare ale participanților într-o limbă străină.

Proiectul s-a desfășurat în localitatea Mos, din vestul Spaniei, fiind împărțit în două fluxuri a către trei săptămâni. Participanții, în număr de 5 pentru fiecare flux, au fost selectați din cadrul primăriei comunei Tärlungeni și din cadrul primăriei municipiului Săcele. Procesul de selecție a constat în prezentarea unui CV european și o recomandare din partea instituției unde își desfășoară activitatea. Un rol important în finalizarea listei participanților l-a avut susținerea testului grilă cu noțiuni specifice din domeniul căruia i se adresează proiectului și evaluarea competențelor lingvistice deținute.

Activitățile desfășurate au fost astfel structurate pentru ca fiecare participant să atingă obiectivele propuse în proiect, să dispună de informații utile și specializate. Totodată pregătirea lingvistică de care am beneficiat în țară ne-a fost de un real folos în înțelegerea termenilor de specialitate și comunicarea cu personalul instituției de primire și nu numai. De asemenea, am putut vizita centrele cultural-istorice din împrejurimile orașului Mos: Vigo, Santiago de Compostela, Tui, etc.

O importanță deosebită a avut-o pregătirea profesională care a fost desfășurată în cadrul primăriei Mos.

Am participat la activități privind documentarea/culegerea de date; utilizarea resurselor informaționale oferite de internet; identificarea necesităților și oportunităților; realizarea analizei SWOT; evaluări preliminare; stabilirea obiectivelor proiectului; elaborarea graficului de implementare a proiectului; estimarea cheltuielilor și definirea bugetului proiectului; organizarea și derularea procedurilor de achiziții în conformitate cu legislația europeană în domeniu; efectuarea raportărilor privind stadiul de implementare al proiectului; utilizarea mecanismelor de evaluare și control al evoluției proiectului; utilizarea instrumentelor de promovare și diseminare a proiectului și a rezultatelor.

De asemenea, am avut posibilitatea colaborării cu Centrul de Dezvoltare Profesională de pe lângă primăria din Mos, care oferă cursuri în diferite specializări cum ar fi sudură, lăcătușerie, instalatori instalații sanitare, prim ajutor, chiar și teatru și radio.

Proiectul a oferit cadrul necesar pentru dezvoltarea competențelor noastre în domeniul elaborării și managementului de proiect, oferind astfel un sprijin important organismelor administrației publice săcelene în procesul de perfecționare profesională continuă a propriilor angajați. Prin valorificarea competențelor și experienței acumulate de către participanți pe parcursul stagiului, primăria Săcele va avea posibilitatea de a-și moderniza propriile mecanisme de lucru și de a adopta strategii eficiente în procesul de implementare a proiectelor finanțate prin diverse instrumente și programe ale Uniunii Europene. Capacitatea crescută a administrației publice locale din Săcele în ceea ce privește absorția și utilizarea fondurilor comunitare se va reflecta și asupra evoluției comunității din care face parte. Vor fi asigurate astfel toate resursele necesare în vederea unei dezvoltări susținute din punct de vedere socio-economic a acestor comunități și alinierii acestiei la standardele europene.

Prin perfecționarea competențelor profesionale ale participanților în urma stagiului de practică derulat în Spania, proiectul contribuie la susținerea învățării pe tot parcursul vietii, dar și la stimularea colaborării și parteneriatelor între instituțiile și organismele europene pe planul formării continue a angajaților.

*Daniela Rîșnoveanu
Ser Serv. Integrare Europeană - Primăria Săcele*

RĂDĂCINI FEST

Între 5-7 decembrie s-a desfășurat la Brașov Festivalul de Spiritualitate Tradițională și Multiculturalism - "Rădăcini Fest", ediția a II-a. Organizatorul evenimentului, "Fundată Reporter", sub egida UNESCO, a oferit publicului brașovean clipe de neuitat: trei zile de mare sărbătoare, trei mari spectacole în sala Centrului Cultural "Reduta".

Primul festival a avut loc la Săpânța, localitate maramureșeană declarată patrimoniu UNESCO. Doamna Grațiela Bârlă, inițiatorea acțiunii, afirma: "Brașovul a fost ales găză pentru că aici se îngemănează în cel mai bun spirit european tradiția multiculturală cu prezentul multicultural." Fiecare zi a fost o sărbătoare culturală: primele două au fost dedicate muziciei vechi și religioase, iar ziua a III-a unui spectacol de gală și premiere, transmis în întregime de postul "Trinitas".

Organizarea a fost impecabilă. În foaierul sălii "Reduta" s-a organizat o expoziție de cusături și costume populare românești și ale etnilor din România prezente la festival (aromâni, ruși-lipoveni, tătari turco-musulmani, ucraineni, croați, evrei). A fost prezentat domnul Viorel Ivașcu, o prezență de excepție în lumea artizanilor pentru că brodează și coase costume populare. Prezent pe scenă, a mărturisit că a învățat meșteșugul de la mama sa și lucrează cu multă placere. Domnul Nicolae Grigorescu a expus cioplitori în lemn, obiecte specifice vechilor gospodării românești și devenite acum obiecte decorative.

Partea cea mai așteptată a manifestării a fost spectacolul zilei a treia. Au colindat după datina străbună coruri religioase din Săpânța, Argeș, corurile bărbațești din Pitești și Sfântu Gheorghe, coruri de copii. Am urmărit

ansambluri folclorice de mare valoare prin autenticitatea repertoriului și a costumelor. Colindele și plugușorul au fost inspirat alăturate muziciei populare și dansului.

Festivalul a fost, prin repertoriu, o ocazie aproape unică de a privi și audia împreună formațiile tradiționale românești și ale etnilor prezente, dovedă a bunei conviețuiri

și a multiculturalității în România. Premiile au fost simbolice: diplome și, mai presus de toate, admirația publicului. Au impresionat câteva premii acordate copiilor participanți: premiul pentru cel mai Tânăr participant, o fetiță componentă a grupului vocal ucrainean și premiul pentru coral religios "Justinas", formație alcătuită din copii. Aceștia din urmă au adăugat repertoriului coral artizanat specific zonei din care veneau, Vaslui.

Ar fi greu să alcătuim o listă a participanților, care au fost animați de același sentiment: dorința de a aduce în fața publicului din sală și din fața televizoarelor repertoriul lor absolut autentic și hotărârea de a transmite generațiilor viitoare. O listă completă a participanților ar fi greu de alcătuit dar putem nominaliza câteva formații: ansamblul folcloric "Vișeu",

ansamblul "Săpânța", coralele bărbațești "Credo" din Sfântu Gheorghe și cea a bisericii "Sfânta Treime" din Corbi-Argeș. Dintre formațiile etnilor putem enumera: grupul "Reabinuska" al rușilor lipoveni, ansamblul folcloric "Kostel" al tătarilor turco-musulmani, grupul de muzică veche "Boatea Pindului" al aromânilor, grupul "B,Nei Milu" al comunității evreiești.

"Rădăcini Fest" a adus în atenția noastră faptul că, într-o Europă a globalizării, doar prin tradiții și manifestarea lor puternică ne putem menține individualitatea.

Prof. Elena Bulat

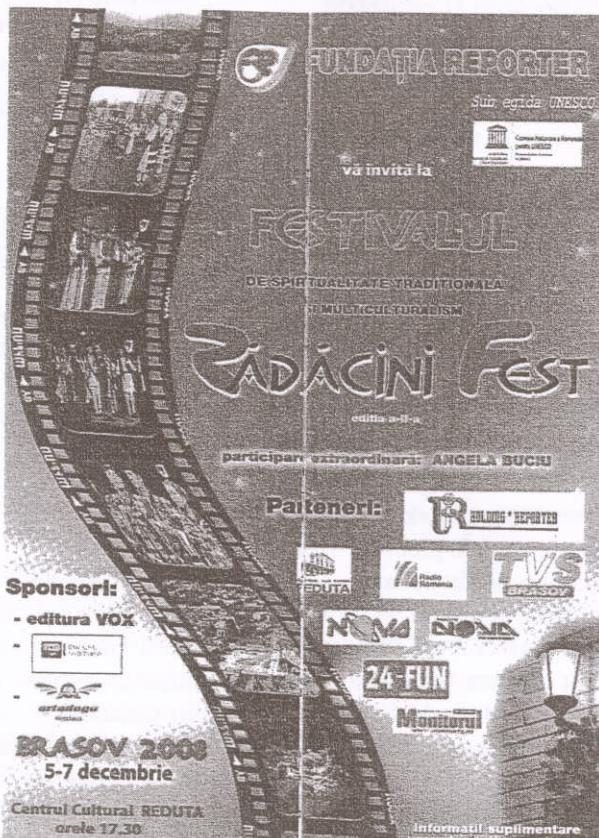
VICTORIE ROMÂNEASCĂ LA HAGA

Iarna aceasta, România a obținut cea mai importantă creștere a limitelor sale de jurisdicție teritorială de la 1918 încocace. A fost încununarea muncii diplomației române, desfășurată pe parcursul a aproape cinci ani, și a fost, totodată, și un moment simbolic deoarece până acum țara noastră nu a mai apelat niciodată la Curtea Internațională de Justiție pentru rezolvarea unui contencios teritorial. România a cerut Curții de la Haga să separe zonele în care ea și Ucraina își exercită jurisdicția în platoul continental al Mării Negre,

printr-o linie definită de coordonate geografice clare.

Prin decizia sa cu numărul 100, numărul confirmând valoarea, imparțialitatea și profesionalismul recunoscute ale acestei instanțe internaționale, Curtea a decis, printr-o hotărâre definitivă, obligatorie și executorie, asupra liniei de demarcare cerută, României fiindu-i alocată aproape 80 % din suprafață solicitată, adică aproape 10.000 de km². Partea română a apreciat că în acest proces Curtea Internațională de Justiție a aplicat profesionist și imparțial dreptul internațional și a alocat

continuare in pag. urm.

continuare

celor două state exact suprafața la care aveau fiecare dreptul. Diplomații noștri n-au considerat această hotărâre ca "un cîștig de cauză", în schimb unii politicieni ucrainieni au negat public evidența echitatei a deciziei Curții, plecând însă de la pretențiile teritoriale mult exagerate ale țării lor.

Cel mai mare câștig al acestei hotărâri a fostă însă acela că ambele state pot să înceapă să-și exercite jurisdicția națională pe teritoriile alocate, deblocându-se astfel o situație de criză care dura de 40 de ani și care nu putuse fi rezolvată nici în tratativele bilaterale cu fosta URSS, nici în cele cu Ucraina.

Foarte important este, de asemenea, că acest proces de delimitare a platoului continental în Marea Neagră nu a implicat nici un fel de revendicare teritorială, deoarece zona în discuție nu a aparținut până acum nici României nici Ucrainei.

Din păcate, opinia publică românească, influențată și de numeroasele interpretări eronate ale mass-media, nu a apreciat așa cum se cuvine acest succes românesc pe plan extern. Nu a reușit să treacă peste mizeriile zilnice pentru a înțelege că în acest început de an 2009 țara noastră a obținut cea mai mare extindere de jurisdicție suverană națională de la Marea Unire încoace și tocmai în preajma zilei când s-au aniversat 90 de ani de la 1 Decembrie 1918. O echipă de tineri și foarte tineri diplomați români a reușit să dovedească faptul că România poate avea și succese în plan politic, că suntem tratați cu corectitudine și că ne putem construi un profil respectabil și modern, ca stat european, prin munca

noastră competentă. Totul este să vrem să facem acest lucru...

Succesul românesc de la Haga se datorează unei tinere și ambicioase echipe de diplomați și specialiști români, ajutați și de câteva somități ale dreptului internațional din SUA, Anglia și Franța. Echipa românească, cu o medie de vîrstă de numai 32 de ani, a fost condusă de Agentul Șef al României la Curtea Internațională de Justiție, secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe, Bogdan Aurescu.

Suntem siguri ca în viitor se va mai auzi de numele dânsului în diplomația românească la cel mai înalt nivel și de aceea vă prezentăm impresionanta sa carte de vizită. Născut în 1973 la București, face parte din elita de absolvenți ai Colegiului Sfântu Sava. În 1996 absolvă, cu diplomă de merit, Facultatea de Drept, iar în 1998 pe cea de Istorie. Între anii 1995-1996 și 2000-2001 absolvă cursuri postuniversitare cu valoare de masterat la Institutul Franco-Român, la Facultatea de Psihologie a Universității București și la Colegiul Național de Apărare. Este doctor în drept, iar din 2003 este președintele Secției de Drept Internațional a "International Law Association" din Londra și redactor-șef al Revistei Române de Drept Internațional. În 2004, odată cu deschiderea procesului intentat Ucrainei pentru delimitarea spațiilor maritime din Marea Neagră, a fost numit Agent Șef al României pe lângă Curtea Internațională de Justiție de la Haga, calitate în care și-a adus un aport hotărâtor pentru recentul succes românesc.

Redacția " Plaiuri Săcelene "

EVENIMENT

DIN NOU LA BAL

În sfârșit, după o pauză de doi ani, reușim din nou să organizăm tradiționalul "bal al plăcintelor mocănești". Ca loc de desfășurare a fost ales restaurantul Fortuna din cartierul Ștefan cel Mare, alegere ce s-a dovedit deosebit de inspirată prin tot ce a oferit invitaților, pentru atmosfera caldă creată.

Petrecerea a fost deschisă de Radu Nistor, primarul săcelenilor, care, printr-o scurtă cuvântare, și-a exprimat satisfacția pentru revenirea la o veche tradiție mocănească, pentru numărul foarte mare de participanți, pentru organizare și a urat tuturor sănătate, multe împliniri și petrecere frumoasă.

Ne-a bucurat foarte mult și prezența actualului și fostului preot al parohiei Sfinții Arhangheli, domnii Dănuț Benga și Ioan Voineag, care, de asemenea, au apreciat în mod deosebit inițiativa Izvorului pentru conservarea unei vechi tradiții, urând celor prezenți petrecere frumoasă, noroc, sănătate și ocrotire Dumnezeiască.

În sunetele marșului triumfal, atmosfera s-a încălzit, a început dansul în vîltoarea cătuia s-au prins tinerii, dar și cei mai puțin tineri. Meniul, deosebit de bogat, vinul foarte bun și, nu în ultimul rând, servirea fără cusur, au făcut ca toată lumea să se simtă descătușată de grijile zilnice și de spaimea crizei.

Un adevărat spectacol de mare virtuozitate au oferit câțiva tineri ai ansamblului Astra, condus de domnul Gheorghe Debu și care au fost răsplătiți cu aplauze îndelungate.

Zarva s-a mai domolit când a început servirea faimoasei plăcinte mocănești, pretextul petrecerii. Servite pe rând la mese, calde și bune, aşa cum le făcea pe vremuri bunicile noastre, plăcintele au stârnit aprecierea tuturor și cred că nici o farfurie nu s-a întors la bucătărie cu vreo rămășiță de plăcintă.

Cu dans, mâncare și vin bun timpul s-a scurs cu repeziciune, ivirea zorilor fiind regretată de toți. Petrecerea a fost o reușită deplină, apreciată unanim și care vine să răsplătească organizatorii, în mod deosebit d-na Adriana Vlad și personalul restaurantului Fortuna, condus de d-nul Aurel Dogaru, cărora participanții le mulțumesc din inimă.

Dan Zamfir

“MEMORIAL ION TOCITU” – A AJUNS LA CEA DE A 35-A EDIȚIE

Nu cred că în 1971, când s-a organizat prima ediție a “Cupei ION TOCITU”, profesorul Mihai Nistor și Gheorghe Munteanu, s-au gândit că acest concurs de schi alpin va avea un parcurs aşa de lung, anul acesta ajungând la ediția cu numarul 35.

Despre personalitatea profesorului Tocitu, am scris în fiecare an, aducând și la cunoștința celor care nu știau, meritele deosebite pe care le are “nea Ion” în dezvoltarea sportului școlar săcelean.

Trebuie să apreciem faptul că, recunoscând aceste merite, dăruirea și abnegația de care a dat dovedă în înteaga sa activitate de “dascăl”, la ședința din luna ianuarie 2009, Consiliul Local Săcele, la inițiativa consilierilor locali Zangor Lucian și Coliban Nicolae, i-a acordat **prof. ION TOCITU**, titlul de “**CETĂȚEAN DE ONOARE al Municipiului Săcele**” – post-mortem .

Este îmbucurător faptul că există și preocupări prin care sunt apreciați înaintașii și personalitățile săcelene, care au avut o contribuție importantă, de excepție în dezvoltarea orașului nostru în diferitele domenii în care au activat.

Concursul din acest an, ediția a 35-a, a fost organizat de Asociația de Dezvoltare Locală “ORIZONTURI SĂCELENE”, în data de 28 februarie , pe părția din Bunloc și a beneficiat de zăpadă,organizare, concurenți și spectatori.

Au participat 75 concurenți, la categorii de la “sub 6 ani”, până la “peste 60 ani”, cei mai tineri concurenți fiind: Zorilă David și Mareș Victor-6 ani, iar cel mai în vîrstă concurent Kapitany Ladislau - 68 ani.

Numărul de participanți a fost mai scăzut față de alți ani.

Una dintre cauzele care au condus la un număr mai redus de concurenți în acest an, care face, de altfel, și ca în Bunloc să schieze foarte puțini turiști sau deloc, chiar și în zilele de week-end, o reprezentă degradarea de la an la an a acestei părți și lipsa totală a întreținerii acesteia.

Degradarea părției se datorează în primul rând exploatarilor forestiere din zonă, în cele mai multe situații nelegale (furturi de lemn) care, prin tragerea copacilor prin zăpadă cu ajutorul cailor, distrug în totalitate părția din punct de vedere al practicării schiului. De asemenea, datorită faptului că această parte este constituită din parcele private, nu se poate interveni în amenajarea corespunzătoare a acesteia ca parte de schi, care să poată fi dată în circuitul schiabil, iar autorizațiile de construcție care s-au dat pentru construirea imobilelor existente la baza părție, au închis pur și simplu posibilitatea de a ajunge în condiții normale la stația de plecare a telescaunului.

Problema dezvoltării domeniului schiabil în Săcele este de strictă urgență și de strictă necesitate.

Cred că nu trebuie să precupețim nici un efort și, împreună cu administrația publică locală, să ne implicăm mult mai mult și să găsim soluții pentru a realiza și în Săcele

una sau două părți de schi.

Cu toate aceste probleme, chiar dacă zăpada a trebuit tasată cu schiurile (în lipsa oricărei speranțe de a fi țasată cu o mașină de bătut zăpada), începând cu copiii sub 6 ani, până la vîrstnicii de peste 60 ani, ediția a 35-a a “Memorial ION TOCITU” – 2009, s-a desfășurat într-o atmosferă de voie bună, ambiție și aplauze pentru concurenți și vreme foarte bună pentru toată lumea.

Premiera s-a făcut ca în fiecare an, acordându-se premii de participare pentru toți copiii care s-au înscris la concurs și cupe, diplome și premii în obiecte pentru câștigători.

Sponsorizarea financiară a concursului, pentru ca totul să se desfășoare în cele mai bune condiții, a fost asigurată de : Asociația “ORIZONTURI SĂCELENE”, S.C. SOFT AGENCY S.R.L., S.C. ADIAND SERV S.R.L., S.C. GEVANIPET S.R.L.

Câștigătorii concursului, cei care au câștigat **Cupa celei de-a 35-a ediții**, au fost următorii:

- Vodă Matei, Koszma Jolt, Igescu Denisa, Boier Iulia, Koszma Hunor, Bocaniciu Alexandra, Lungu Dragoș, Petrea Bianca, Bichea Claudiu, Colac Cristina, Dumitrescu Lucian, Boldizar Luminița, Costache Marian, Dumitrescu Andrei, Malușelu Florin, Oncioiu Stelian, Kapitany Ladislau.

Un fapt pozitiv realizat la această ediție, în comparație cu anii trecuți, îl constituie o mai bună mediatizare, atât înainte de concurs, cât și în timpul desfășurării concursului. Astfel, concursul a fost mediatizat pe Internet, Radio Brașov, presa locală, posturile de televiziune Rtt Brașov și RAV-TV Săcele, postul de radio România Actualitați. Este foarte bine că s-a intamplat așa și trebuie să avem grija ca la edițiile următoare să ne axăm și mai mult pe mediatizarea acestei manifestări.

O altă manifestare care a avut loc duminică , 01 martie 2009, în grădina “FAZAKAS” din Cernatu, o constituie “ Serbările Zăpezii - Săcele” – 2009, organizată tot de Asociația de Dezvoltare Locală “ORIZONTURI SĂCELENE” și S.C. SOFT AGENCY S.R.L.

În cadrul acestei manifestări, plină de voie bună, pe o vreme superbă, au fost organizate probe de concurs: slalom paralel, sanie, fărașe de plastic, saci cu zăpadă, alergare în clăpari.

Circa 100 persoane au participat sau au asistat la desfășurarea probelor, într-o atmosferă foarte plăcută de mișcare în aer liber, soare și zăpadă.

Ne bucurăm că am reușit să organizăm aceste manifestări și bineînțeles că vom continua și în anii următori să le organizăm mai bine, să reușim să antrenăm cât mai multă lume , pentru că mișcarea și aerul curat sunt cele mai bogate surse de sănătate.

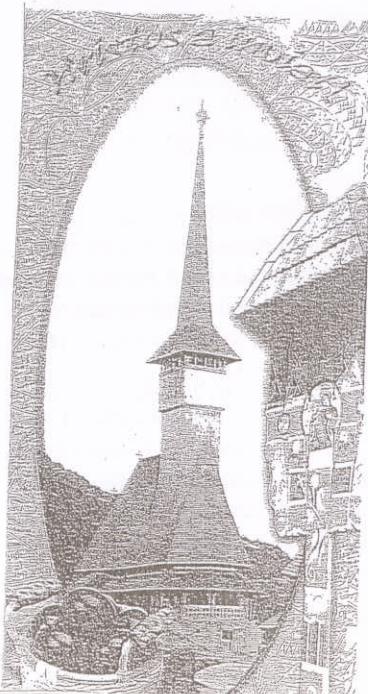
TABEL NOMINAL

cu membru cotizant ai Asociației culturale sportive "Izvorul" - trim. I 2009

1	Taraș Octavian	30.0	63	Zangor Lucian	6.0	124	Ognean Luca	5.0	186	Alexandru Ion	2.5
2	Bobeș Gheorghe	25.0	64	Alexandrescu Emil	5.0	125	Oșlobanu Dan	5.0	187	Aram Vasile	2.5
3	Bobeș Ioan	25.0	65	Anton Alexandrina	5.0	126	Ovesea Octavian	5.0	188	Balan Eugen	2.5
4	Bobeș Ovidiu	25.0	66	Bălan Cătălin	5.0	127	Percio Gelu	5.0	189	Bălan Nicolae	2.5
5	Cornea Ion	25.0	67	Balint Iuliu	5.0	128	Peter Sara	5.0	190	Banciu Neculai	2.5
6	Roșculeț Claudiu	25.0	68	Banciu Gheorghe	5.0	129	Petrea Ștefan	5.0	191	Barna Ioan	2.5
7	Zavarache Constantin	25.0	69	Barbu Mircea	5.0	130	Petruțu Emil	5.0	192	Bârsan Nicoleta	2.5
8	Ivan Gheorghe	20.0	70	Barbu Nicolae	5.0	131	Popescu Ilie	5.0	193	Bârsan Teodor	2.5
9	Median Susana	20.0	71	Beciu Ioan	5.0	132	Rișnoveanu M(Londra)	5.0	194	Bobeș Haricleea	2.5
10	Median Valeriu	20.0	72	Benga Dănuț	5.0	133	Rișnoveanu Paul	5.0	195	Bucurenciu Alexandru	2.5
11	Pană Aurel (Belgia)	20.0	73	Bilan Florin	5.0	134	Rișnoveanu Ștefan	5.0	196	Bucurenciu Ana	2.5
12	Stefanescu C-tin (Luta)	20.0	74	Boberschi Dan	5.0	135	Roșculeț Abigail	5.0	197	Cazan Cornel	2.5
13	Cârsteașu Șerban	15.0	75	Boca Gabriel	5.0	136	Roșculeț Mirela	5.0	198	Coșerea Vasile	2.5
14	Jinga Victor	15.0	75	Bogeanu Alexandru	5.0	137	Salagean Lucian	5.0	199	Cosma Maria Teodosia	2.5
15	Moșoiu Alin	15.0	76	Bratosin Canu Raluca	5.0	138	Sârbu Corneliu	5.0	200	Dinu Popa	2.5
16	Tudose Aurel	15.0	77	Bratosin Maria	5.0	139	Şchiopu Gabriela	5.0	201	Drăgan Petre	2.5
17	Voineag Ioan	15.0	78	Bratosin Sanda	5.0	140	Şerbănuț Ioan	5.0	202	Drăghici Aurel	2.5
18	Cojocneanu Olimpia	12.5	79	Bucelea Victor	5.0	141	Şerbu Adrian	5.0	203	Dragomir Dănuț	2.5
19	Dogaru Aurel	12.5	80	Caian Pandrea Aurel	5.0	142	Şerbu Andrei	5.0	204	Filip Stefan	2.5
20	Iordache Dumitru	12.5	81	Califară Gavril	5.0	143	Şerbu Iulian	5.0	205	Filipescu Dan	2.5
21	Lungu Constantin	12.5	82	Cenușe Ioan	5.0	144	Siserman Eugen	5.0	206	Georgescu Ioan	2.5
22	Manea Vasile (S.U.A.)	12.5	83	Chitac Geta	5.0	145	Sortan Doru	5.0	207	Ghia Petre	2.5
23	Munteanu Vasile	12.5	84	Ciulu Mircea Valentin	5.0	146	Spiru Gheorghe	5.0	208	Grozea Gheorghe	2.5
24	Negotei Ion	12.5	85	Coliban Nicolae	5.0	147	Stamate Gheorghe	5.0	209	Iacob Ciprian	2.5
25	Teacă Mihai	12.5	86	Comşa Eugen	5.0	148	Stanciu Vasile	5.0	210	Ionescu Ghe. Petre	2.5
26	Teșileanu Costin	12.5	87	Constantin Ligia	5.0	149	Ştefănescu Dan	5.0	211	Ionescu Gheorghe N.	2.5
26	Taraș Emil	12.5	88	Crăciunescu Virgil	5.0	150	Stoian Emilia	5.0	212	Ionescu P. Gheorghe	2.5
27	Albuleț Victor	10.0	89	Diaconescu Adrian	5.0	151	Stroe Constantin	5.0	213	Ioni Ștefan	2.5
28	Avasilichioaie Ioan	10.0	90	Dincă Constantin	5.0	152	Stroe Emil	5.0	214	Ivan Adrian	2.5
29	Beșchea Dan	10.0	91	Dobrin Ioan	5.0	153	Stroe Liviu	5.0	215	Ivan Daniel	2.5
30	Beșchea Ioan	10.0	92	Drăghici Valentin	5.0	154	Tagarici Laurentiu	5.0	216	Jerău Gheorghe	2.5
31	Bulea Horia	10.0	93	Dumitrescu Sorin	5.0	155	Taraș Ion	5.0	217	Leșescu Mihai	2.5
32	Caloinescu Ioan	10.0	94	Filipescu Gheorghe	5.0	156	Taraș Mircea	5.0	218	Lupu Nicolae	2.5
33	Cazacu Dumitru	10.0	95	Filipescu Octavian	5.0	157	Teșileanu B. Barbu	5.0	219	Mazăre Traian	2.5
34	Costea Melania	10.0	96	Flanja Roxana	5.0	158	Tomos I. Maria	5.0	220	Median Dan	2.5
35	Eftimie Ioan	10.0	97	Florescu Gheorghe	5.0	159	Tuian Radu	5.0	221	Mocanu Tarciziu	2.5
36	Ene Anca (Tudoran)	10.0	98	Fodor Levente	5.0	160	Ursu Maria	5.0	222	Modest Zamfir	2.5
37	Ene Gheorghe	10.0	99	Fratila Ovidiu	5.0	161	Ursu Nicolae	5.0	223	Moroianu Cantor E.	2.5
38	Lala Elena	10.0	100	Ghinescu Horia	5.0	162	Ursuț Gabriel	5.0	224	Munteanu Gigi	2.5
39	Leu Aurel	10.0	101	Gîrcăeg Viorel	5.0	163	Vlad Adriana	5.0	225	Munteanu Mircea	2.5
40	Manculea Gelu	10.0	102	Gologan Ion	5.0	164	Voicescu Nicoleta	5.0	226	Necula Stelian	2.5
41	Munteanu Cornel	10.0	103	Guia Ștefan	5.0	165	Zaharescu Marius	5.0	227	Oncioiu Maria	2.5
42	Munteanu Virgil	10.0	104	Homorozeanu Geta	5.0	166	Zaiț Bogdan	5.0	228	Oprin Gabriel	2.5
43	Pop Georgeta	10.0	105	Imre Gabor	5.0	167	Zbarcea Maria	5.0	229	Orez Ioan	2.5
44	Pop Olga	10.0	106	Jinga Romulus	5.0	168	Arion Mircea	4.0	230	Panaete Ioan	2.5
45	Popa Virgil	10.0	107	Jipa Virgil	5.0	169	Cosma Ion	4.0	231	Parea Alexandru	2.5
46	Purcaroiu Ioan	10.0	108	Lăcătuș Mariana	5.0	170	Ghișoiu Dorin	4.0	232	Păsăre Adrian	2.5
47	Robu Adrian	10.0	109	Lukaci Mihai	5.0	171	Miklos Levente	4.0	233	Pascu Liviu	2.5
48	Serban Eugen	10.0	110	Median Traian	5.0	172	Nechifor Constantin	4.0	234	Poșcă Gheorghe	2.5
50	Taraș Răzvan	10.0	111	Mija Adrian	5.0	173	Primăvăruș Victor	4.0	235	Poenaru Laurențiu	2.5
51	Tocitu Viorel	10.0	112	Mitreanu Anna	5.0	174	Cioroianu Aurelia	3.0	236	Popescu Mihai	2.5
52	Voinea Maria	10.0	113	Mitreanu Gheorghe	5.0	175	Clinciu Sorin	3.0	237	Proca Dumitru	2.5
53	Vrabie Ioan	10.0	114	Moraru Adrian	5.0	176	Dirjan Ștefan	3.0	238	Prosan Nicolae	2.5
54	Bârsan Horia	7.5	115	Moraru Florin	5.0	177	Ghia Roxana	3.0	239	Serban Valentin	2.5
55	Beleuță Eugen	7.5	116	Moroianu Gheorghe	5.0	178	Gologan Dan	3.0	240	Şerbănuț Flaviu	2.5
56	Faust Romulus	7.5	117	Munteanu Nicolae	5.0	179	Kristaly Edit	3.0	241	Simion Adriana	2.5
57	Matepiuc Daniela	7.5	118	Munteanu Șt.(Sibiu)	5.0	180	Munteanu Dan	3.0	242	Sorban Ștefan	2.5
58	Năpăruș Camelia	7.5	119	Muscalu Vasile	5.0	181	Munteanu Elena Marcu	3.0	243	Teșileanu Emil	2.5
59	Voinea Dumitru	7.5	120	Nechifor Septimiu	5.0	182	Munteanu Victoria Preda	3.0	244	Tiucă Adriana	2.5
60	Butu Mihai	7.0	121	Nedelcu Claudiu	5.0	183	Neacșu Lucian	3.0	245	Ulea Angela	2.5
61	Dîrjan Liviu	7.0	122	Niculescu Gheorghe	5.0	184	Păiș Ioan	3.0	246	Vamoș Aurelia	2.5
62	Lupu Ștefan	6.0	123	Ognean Dorel	5.0	185	Spîrchez Viorel	3.0	247	Zamfir Bogdan	2.5

continuare in pag. urm.

248 Zamfir Dan	2.5
249 Zamfir Radu	2.5
250 Andrieși Monica Fl.	2.0
251 Bandi Șeitan Maria	2.0
252 Bobeș Constantin	2.0
253 Bogdan Mariana	2.0
254 Bulat Elena	2.0
255 Bulat Florentin	2.0
256 Carpin Victor	2.0
257 Ciupală Mariana	2.0
258 Clinciu Nicolae	2.0
259 Codreanu Elena	2.0
260 Comeș Tiberiu	2.0
261 Costea Maria	2.0
262 Cozma Cornelius	2.0
263 Gîdea Aurel	2.0
264 Jinga Gheorghe	2.0
265 Lipan Florin	2.0
266 Mircioiu Lucian	2.0
267 Moldovan Ortensia	2.0
268 Munteanu Livia	2.0
269 Nicolescu Maria	2.0
270 Pelin Matei Alina	2.0
271 Șerban Cornelius	2.0
272 Șerbănescu Adrian	2.0
273 Szasz-Sebeș Paul	2.0
274 Taflan Elena	2.0
275 Zangor Nicolae	2.0
276 Zangor Traian	2.0
277 Ardeleanu Adina	1.5
278 Bălan Cornelius Al.	1.5
279 Ciobanu Gabriela	1.5
280 Comșa Fulga Stelian	1.5
281 Ionescu Aurora	1.5
282 Lencuța Cristina	1.5
283 Lupu Florica	1.5
284 Perciog Constantin	1.5
285 Clinciu Eugenia	1.0
286 Șeitan Adrian	1.0

Worsted spinners
since 1936

www.transilana.ro

Certificate Reg. No. 266769 QM

SPRE ȘTIINȚĂ

Materialele primite la redacție nu se înapoiază.

Articolele privitoare la Săcele, Tărâljeni, Zizin și Purcăreni au prioritate.

Materialele ce se doresc a fi prezentate în coloanele revistei, precum și alte informații despre revistă și asociația cultural-sportivă "Izvorul", pot fi obținute de la:
Ing. Taraș Octavian - str. G.Moroianu, nr. 361, Săcele

Ing. Roșculeț Claudiu - str. G.Moroianu, nr. 353, Săcele

Coloanele revistei rămân deschise tuturor acelora care, prin articolele lor, înțeleg să contribuie la cunoașterea și progresul acestor meleaguri.

REDACȚIA

COLECTIVUL DE REDACȚIE

ing. Claudiu ROȘCULEȚ, ing. Octavian TARAŞ,
ec. Milu ALEXANDRESCU, ing. Dan ZAMFIR,
prof. Nicolae MUÑTEANU, ing. Abigail ROȘCULEȚ,
Adriana VLAD, ing. Horia BÂRSAN